

Bacheloroppgave

BOP3102

Høyskolen Kristiania

Kroa

”Stedsutvikling i Sylling”

Vår 2018

”Denne bacheloroppgaven er gjennomført som en del av utdannelsen ved Høyskolen Kristiania. Høyskolen Kristiania er ikke ansvarlig for oppgavens metoder, resultater, konklusjoner eller anbefalinger”

Førord

Denne oppgaven er utarbeidet våren 2018 som en avsluttende prosjekt i bachelorstudiet interiørarkitektur og bærekraftig design, ved Høyskolen Kristiania i Oslo. Prosessen og utføringen av prosjektet har vært utfordrende, krevende og lærerikt.

I løpet av de siste tre årene ved Høyskolen Kristiania har jeg lært veldig mye, både innenfor bransjen som interiørarkitekter og meg selv. Jeg har blitt utfordret ved å gå ut av komfortsonen samt å lære nye ting. Dette ser jeg på som en fordel jeg kan ta med videre i livet.

Jeg vil takke min veileder Else Abrahamsen for god støtte underveis. Takk til Spar Holsfjorden for muligheten til å ”reklamere” oppgaven. Takk til Sylling Skole for å la meg låne lokalet til bruk som verksted for oppgaven. Stor takk til min bestevenninne Isabella Staszak som har motivert meg under hele prosessen og vært til stor hjelp. Sist men ikke minst vil jeg takke prosjektgruppen min for gode innspill under hele prosessen.

Sammendrag

Denne oppgaven tar for seg stedsutvikling i Sylling i Lier kommune. Oppgaven legger stor vekt på inkludering av lokalsamfunnet i designprosessen, og dette kommer fram i det ferdige resultatet: Sylling Kroa. Problemstillingen for prosjektet lyder: ”Hvordan kan vi skape tilhørighet i lokalsamfunnet gjennom interiørarkitektur?”.

Bakgrunnen for prosjektet er et ønske fra innbyggere av Sylling om å få noe til å skje på stedet. Jeg har bodd der i over 12 år, og trives veldig godt med å bo i et så lite tettsted. Jeg vil derfor gi noe tilbake til lokalsamfunnet.

Oppgaven tar for seg bygget i Modumveien 27 som blir kalt på folkemunnen for ”Kroa”. Formålet med prosjektet er å skape et møtested for innbyggerne i Sylling, ved å skape rom for fellesskap og bygge på tilhørighetsfølelse. Prosjektet er gjennomført ved hjelp av forskjellige medvirkningsmetoder, som kan føre til tilhørighet for prosjektet. Da innbyggere har fått vært med i store deler av prosjektet håper jeg det kan føre til eierskap og stolthet over eget sted.

I denne oppgaven vil dere finne en beskrivelse av veien til det ferdige resultatet. Prosess- og prosjektbeskrivelse tar for seg valg av teori, metodebruk, datainnsamling, samt redegjørelse for faglige valg.

Prosjektet skal legges fram for kommunen for å vise hvordan man kan motvirke sentrumsdød.

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	5
1.1 Bakgrunn for prosjektet	5
1.2 Formålet med prosjektet	5
1.3 Problemstilling og underspørsmål	6
1.4 Valg av bygg	6
1.5 Avgrensinger	6
1.6 Oppgavens oppbygning	7
2.0 Sylling	7
3.0 Teori	8
3.1 Medvirkning	8
3.2 Tettstedsutvikling	9
3.3 Stedsutvikling	10
3.4 Tilhørighet	12
3.5 Bærekraft	12
4.0 Metodebruk og datainnsamling	13
4.1 Spørreundersøkelse	14
4.1.1 Analyse	14
4.1.2 Konklusjon	21
4.2 Medvirkning	21
4.2.1 Idéverksted	22
4.2.2 Plan verksted	26
4.2.3 Facebook gruppe	29
4.2.4 Pop-up utstilling	30
4.2.5 Folkemunn	31
4.2.6 Oppsummering	31
4.3 Befaring	32
4.3.1 The Nighthawk Diner	32
4.3.2 Lier Kroa	33
4.4 Kreative metoder	33
4.4.1 Skisserull	33
4.4.2 Kartlegging	34
5.0 Konsept	34
4.1 Konseptbeskrivelse	34
5.2 Målgruppe	35
6.0 Redegjørelse for faglige valg	35
6.1 Form	35
6.2 Farger	36
6.3 Materialer	37
7.0 Belysning	37
8.0 Arkitektoniske virkemidler	38
8.1 Symmetrisk balanse	38
8.2 Volum manipulasjon	39
9.0 Universell utforming	39
10.0 Bærekraftighet	40
11.0 Konklusjon	41
12.0 Litteraturliste	43
Vedlegg	45

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn for prosjektet

Gjennom studiet har jeg erfart nytten av å jobbe med brukervedvirkning. Brukervedvirkning innenfor interiørarkitektur går ut på å involvere samfunnet i designprosessen. Dette var noe jeg ville fordype meg i, og tilegne meg erfaring som jeg kan bruke videre i livet.

Det å jobbe med brukervedvirkning har gitt meg inspirasjon, økt motivasjon og ny kunnskap. Samtidig har jeg bestemt meg for å bruke et bygg som ligger på hjemstedet mitt, som igjen fører til økt motivasjon. Sylling har blitt en viktig del av livet mitt, og jeg har jobbet på nærmeste dagligvarebutikk i tre år. Dette fører til at jeg møter alle beboere ofte og er oppdatert på de utfordringene som er knyttet til et så lite sted som Sylling.

Flere ganger har det blitt vist misnøye over et manglende møtested for innbyggerne i Sylling, og dette har inspirert meg til å ta den utfordringen, og samtidig inkludere beboerne i designprosessen. I oppgaven min vil jeg lage et reelt prosjekt som fremmer brukervedvirkning innenfor interiørarkitektur.

1.2 Formålet med prosjektet

Formålet med dette prosjektet er å lage et møtested for beboere av Sylling i Lier kommune, da det per dags dato ikke finnes et slikt alternativ. Sylling er et lite tettsted, hvor alle kjenner hverandre, men mangler et felles samlingspunkt. Derfor vil jeg i denne oppgaven belyse viktigheten av et møtested, sosialtilhørighet og brukervedvirkning.

Brukervedvirkning er en stor del av dette prosjektet. Medvirkning i planleggingsprosessen kan sikre gode løsninger som tar hensyn til alles behov, det kan også gi et resultat av større tilhørighet til stedet og stolthet over eget sted. Prosjektet legger stor vekt på å inkludere lokalsamfunnet i designprosessen, og det ble derfor dannet flere verksteder hvor det har blitt invitert representanter fra lokalsamfunnet.

Hensikten med prosjektet er å vise hvor viktig brukervedvirkning er, hvilke resultater det kan føre til, og hvordan et møtested kan styrke tilhørighetsfølelsen. Resultatet av prosjektet vil legges frem for kommunen og eieren av bygget for å vise hvordan man kan motvirke sentrumsdød, og samtidig bygge et sterkere felleskap i samfunnet.

1.3 Problemstilling og underspørsmål

”Hvordan kan vi skape tilhørighet i lokalsamfunnet gjennom interiørarkitektur?”

Underspørsmål:

- Hvordan kan stedsutvikling styrke på sosialtilhørighet?
- Hva er konsekvensene av en manglende møteplass?

Problemsstillingen omhandler utformingen av et møtested som fremmer det sosiale livet i Sylling, og et samlested for alle målgruppene.

1.4 Valg av bygg

Bygget jeg har valgt til oppgaven befinner seg midt i Sylling i Lier kommune. Bygget heter i dag ”Sylling senter” og består av næringslokaler. Det er en bensinstasjon, vaskehall, Mekonomen, Dekkmester og reparasjon av bilglass. Bygget har også et lite gatekjøkken og en frisørsalong som er utgangspunktet for denne oppgaven.

Sylling sentrum har en lang historie, og dette bygget ble først brukt som busstasjon. Deretter har det vært en kiosk, og nå er det hovedsakelig brukt som bilverksted og gatekjøkken. Gatekjøkkenet har gjennom flere år hatt forskjellige eiere som har ikke har lyktes i å ha en lønnsom drift. Noen klarte seg en stund, mens andre måtte gi opp i løpet av noen få måneder. Akkurat nå er det et gatekjøkken der som har drevet i noen måneder, men eierne har problemer med å få driften til å gå rundt. Bygget ligger sentralt i Sylling og har et veldig stort potensiale, både med beliggenhet og utsikt, men preges av sentrumsdød.

I oppgaven min har jeg lyst til å skape et sted som tiltrekker seg alle beboere av Sylling og som skaper rom for fellesskap.

1.5 Avgrensinger

Jeg ønsker å gi bygget en ny funksjon ved å tilrettelegge for innbyggerne av Sylling i form av et nytt møtested tilrettelagt for alle målgrupper. Bygget består av flere næringslokaler, men i denne oppgaven vil kun frisørsalongen, gatekjøkkenet og uteområdet bli behandlet som en del av prosjektet (vedlegg 1).

Bygget er bygget i funkis stil, og det var et stort ønske å bygge videre på denne stilen. Eksisterende fasade skal dermed beholdes, med unntak av noen små justeringer, noe som kom frem under medvirkningen.

I denne oppgaven vil det ikke bli foretatt ingeniør beregninger, og det tas ikke hensyn til ventilasjonsanlegg, tekniske installasjoner, samt vann- eller avløpsrør. Storkjøkkenet skal heller ikke innredes, men det er satt av nødvendig areal for det. Jeg har vært i kontakt med Maestro storkjøkken leverandør, som har vært til stor hjelp til å finne ut hvor stort området kjøkkenet trenger.

1.6 Oppgavens oppbygning

Denne teksten består av:

- Teori
- Et avsnitt om metodebruk og datainnsamling for prosjektet
- Kreative metoder som har blitt benyttet i prosjektet
- Konsept beskrivelse
- Argumentasjon for faglige valg

2.0 Sylling

Sylling er et tettsted i Lier kommune i Buskerud, og ligger 27 kilometer vest for Oslo. Befolkningstallet i Sylling er 680 personer, dersom vi regner med nærområdene så stiger befolkningstallet til 2000 innbyggere. Sylling ligger i syd-enden av Holsfjorden, en arm av Tyrifjorden. Sylling er et sted som er under utbygning, det er både nyrenovert skole, nye boligområder og barnehager.

Sylling er først og fremst kjent for jordbruk, spesielt frukt og jordbær. Sylling er også kjent for Jorbærentyret som er en barne- og familiefestival som arrangeres en gang i året. I mars 2018 sto det på Jorbærentyrets nettside at det er et lokalt initiativ for å støtte, fremme og videreutvikle engasjementet som finnes i lokalsamfunnet i Sylling.

Innbyggerne trives godt her, og det kan skyldes at området er fredelig og omgitt av natur. Sylling er et lite sted, hvor alle kjenner hverandre og det sosiale livet har mye å si. Det legges stor vekt på kulturopplevelser og fritidsaktiviteter, men det mangler et møtested. I dag er det

den lokale butikken blir benyttet som samlingssted. Ofte blir besøkende av butikken værende en ekstra halv time for å slå av en prat med kjente. Innbyggerne prøver allikevel å finne utvalgte steder i nærområdet hvor de kan møtes. Der møtes de fleste, enten for å ha en fest eller ett strikkeklubb-møte. Det er en idé som innbyggerne tar initiativ til selv, men det kreves mye arbeidskraft på langsikt. Dette har skapt bakgrunnen for dette prosjektet: å lage et rom for menneskene.

3.0 Teori

Mesteparten av teorien i dette prosjektet er rapporter som tar for seg medvirkning, sosial tilhørighet, stedsutvikling, samt bærekraftighet. I denne delen av oppgaven skal grunnleggende temaer knyttet til problemstillingen belyses.

3.1 Medvirkning

Brukermedvirkning er noe som begynner å bli populært som arbeidsform i arkitekturbransjen. En interiørarkitekt er i stadig dialog med kunden sin, men kan det betraktes som medvirkning? Hva er egentlig medvirkning?

I plan- og bygningsloven forstås medvirkning som enkeltpersoners og gruppers rett til å kunne delta i, og påvirke offentlige utrednings- og beslutningsprosesser. Det betyr at befolkningen i et samfunn er med på å planlegge sin framtid (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 8, 2014). Medvirkning har som grunnlag å sikre ”best mulig plan”, det sikrer gode løsninger ved å ta hensyn til alles behov.

Ved å bruke medvirkning i prosjektene kan det gi befolkningen mulighet til å delta og medvirke til bedre planløsninger. I bransjen vår har det seg slik at vi ofte tror vi vet best, men ved å bruke innspill fra befolkningen kan vi få inspirasjon, samt det kan belyse hva som er nødvendig eller kunne vært kritisk for videreutviklingen av prosjektet.

Men kan man si at vi som interiørarkitekter bruker medvirkning aktivt? Vi er i kontakt med kunden og tar hensyn til deres ønsker og behov, men medvirkning er så mye mer enn det. Susanne Hoffman (2014, 8) sier at arkitekter ofte må kjempe mot påstander om at arbeidet deres ikke møter kundens og brukerens forventninger, og at de følger kun sine egne prinsipper. Det store spørsmålet er om arkitekturbransjen vil fortsette å være ”arrogant”, eller om de vil åpne

seg opp for nye metoder som eksempelvis brukermedvirkning. Medvirkning i designprosessen har store fordeler. Den kan først og fremst påvirke stedstilknytning, trivsel, sosiale relasjoner og økonomisk merverdi (Susanne Hoffman, 2014,9). Ved å bruke medvirkningsmetoder kan vi som interiørarkitekter/arkitekter gå ut av komfortsonen våre, og lære oss hvordan vi kan forstå kunden vår bedre, uansett om det er innen privat eller offentlig sektor. Medvirkning lar oss få høre ideer fra forskjellige hold, og la menneskene bli sett og hørt, samt føle seg integrert i designprosessen.

Mange av personene som jobber innenfor det visuelle er veldig opptatt av utseende og den estetiske delen av prosjektet. Vi som interiørarkitekter fokuserer mye på gode visualiseringer, fine tekstiler og mye mer. I alt dette er det fort å glemme det viktigste, som er å tilfredsstille kunden vår. Mange arkitekter som jobber aktivt med medvirkning mener at det estetiske utseendet til bygningen er sekundært. Det viktigste man trenger å fokusere på er brukertilfredshet, identifikasjon med bygningen og stolthet i den selvskapende bygningen (Hofmann 2014, 13).

I dette prosjektet er medvirkning den største delen av prosjektet. Det ble opprettet en fokusgruppe som deltok aktivt i de arrangerte verkstedene. Farner (2016, 11) sier at verksted er en arena for kommunikatív samhandling som består i interaktiv samhandling mellom inviterte deltakere for å belyse eller løse et problem eller en oppgave.

Det er veldig viktig å la befolkningen få muligheten til å påvirke fremtiden til hjemstedet. Det vil også fremdrive informasjon vedrørende synspunkter og ønsker, derfor har jeg valgt å jobbe med medvirkning i oppgaven min.

3.2 Tettstedsutvikling

Tettstedsprogrammet var en stor inspirasjon til dette prosjektet, og det går ut på å utvikle miljøvennlige og attraktive tettsteder. Fokusområdet i programmet er å skape et godt lokalmiljø som gjør at ungdom og unge voksne vil flytte til tettsteder, og de som vokser opp ønsker å bli boende på hjemstedet sitt (Miljøverndepartementet, 2005, 10). I programmet har det deltatt 16 kommuner fra fire fylker og resultatene av Tettstedsprogrammet har blant annet bidratt til styrket identitetsfølelse og tilknytning til stedet.

Rapporten tar for seg stedsutvikling og hvilke resultater det kan gi. Det er lagt stor vekt på å gjøre tettstedene så attraktive som mulig, og sørge for flere innflyttere. Det som gjør at

menneskene vil flytte til et tettsted er ikke bare arbeidsplasser og naturkvaliteter. Det er også andre faktorer som blir tatt i betraktning, som eksempelvis varierte fritidsaktiviteter, kulturopplevelser og møteplasser. Dette kan også påvirke næringslivet, som kan vokse ved en godt gjennomført stedsutvikling. Tettstedsutvikling er også en god måte å skape miljøvennlig utvikling ved å utnytte ressurser som for eksempel eksisterende bygninger.

Medvirkning og samspill med innbyggere har stått sentralt og har skapt mye entusiasme rundt prosjektene. Det har blitt arrangerte flere idédugnader, hvor blant annet ungdommen fikk være med på å utforme eget lokalmiljø, og øke stedets attraktivitet for denne gruppen. Det har også blitt etablert grupper med kvinner for å få synspunkt fra deres side. Kvinner er ofte mer opptatt av oppvekstvilkår, møteplasser, estetikk og andre myke verdier, og derfor har det vært viktig å utvikle steder der kvinner kunne trives og ønsker å bo (Miljøverndepartementet, 2005, 21).

Programmet har fått gode resultater og mange av kommunene har lykket med å skape mer attraktive tettsteder, dette er noe som gav meg inspirasjon til dette prosjektet. Sylling har et stort potensiale til å bli mer attraktivt. Ved å jobbe med Sylling sentrum og utviklingen rundt, vil det kunne skapes grunnlag for bedre stedstilknytning, nye arbeidsplasser og møteplass for innbyggerne.

DOGA har også startet et pilotprosjekt kalt for "Folketråkk" som har et mål om å bidra til økt medvirkning i planprosesser. Det er lagt stor vekt på å gjøre medvirkningen lettere å gjennomføre i praksis. Folketråkk vil gi mer veiledning innenfor medvirkning for økt kompetanse i kommunene. Folketråkk er inspirert av Barnetråkk, som er et digitalt verktøy der barn registrerer på kart hvordan de opplever og bruker sine omgivelser. Dette har vært et vellykket prosjekt, som medførte at DOGA har sett behovet for å utvikle et verktøy for alle grupper i samfunnet (doga.no).

3.3 Stedsutvikling

Stedsutvikling er et tema som er viktig å ta opp. Befolkningen i Norge øker og byene vokser. Dette fører til at vi må bygge større og fortere for å oppnå fremtidens krav. God stedsutvikling er viktig for trivsel og trygghet, bosetting, næringsutvikling og ivaretagelse av miljøhensyn (regjeringen.no). Hvordan byene og tettsteder formes har mye å si for menneskers hverdag og hvordan de lever sine liv. Gode byrom og møteplasser lager grunnlag for sosiale relasjoner og trivsel på stedet. Arkitektur spiller stor rolle i stedsutvikling og er sentral i utviklingen av

samfunnet vårt. Regjeringen lanserte i 2009 publikasjonen arkitektur.no – Norsk arkitekturpolitikk, som har som visjon å lage god arkitektur som bidrar til høy livskvalitet og gi attraktive, funksjonelle og universelt utformede byggverk og omgivelser (regjeringen.no)

Norsk design- og arkitektursenter har også laget et program som fokuserer på et stedsutviklingsprosjekt, dette ble kalt for ”Levende lokaler” som er et pilotprosjekt om sentrumsutvikling i tre kommuner; Lærdal, Arendal og Tromsø. Prosjektet startet i april 2016 og skal avsluttes i april 2018 (Vestby 2017, 10).

Her ble det lagt fokus på sentrumsdød, og prosjektet har som mål å skape levende sentrumsområder i norske kommuner og tettstedet gjennom å utvikle nye verktøy og metoder for aktivisering av tomme lokaler (Eriksen og Skajaa 2016, 5). Alle typer bygninger ble tatt i betraktning, som eksempelvis tomme butikklokaler, verksteder, fabrikk- og produksjonslokaler, kontorer og leiligheter (Vestby 2017,18).

Problemstillingene som prosjektet tar for seg er blant annet døende sentrum, og hva tomme lokaler kan fylles med. Levende lokaler har også lagt stor vekt på medvirkning og inkludering av menneskene i designprosessen. Programmet har tatt en annen tilnærming til stedsutvikling og satset på midlertidig bruk av lokaler. Prosjektet har basert seg på å bruke tomme lokaler som en ressurs som kan brukes til å øke byens kvaliteter, tiltrekningskraft, og bidra til økt eierskap til sentrum blant innbyggere (Vestby 2017, 28).

Vestby (2017, 29) sier at det finnes to utgangspunkt for å skape liv i tomme lokaler: et lokale mangler aktivitet, og en aktivitet mangler et lokale. I dette prosjektet er det en aktivitet som mangler et lokale. Det har kommet et ønske fra innbyggerne i Sylling om å skape et møtested for lokalmiljøet. Ved å utføre en spørreundersøkelse har jeg klart å avdekke hvilke ønsker og behov samfunnet har for møtestedet.

Prosjektet har også lagt frem en kunnskapsrapport, hvor det er samlet inn en stor mengde med ulike referanseprosjekter som viser metoder for midlertidig bruk av tomme lokaler. Rapporten henviser til flere prosjekter, hvor noen av de har vært kortvarige, mens andre har gått fra å være midlertidige til å bli permanente (Eriksen og Skajaa 2016, 15). Dette er også en måte å jobbe med stedsutvikling på; ved å sørge for at det stadig skjer noe nytt, vil man skape liv i tettstedene.

Prosjektet Levende lokaler er en god inspirasjonskilde som viser hvordan sentrumsområder kan fylles med liv, og hvordan dette kan påvirke livskvaliteten til innbyggere. Det gir også god kjennskap til hvordan midlertidige lokaler kan være med på å motvirke sentrumsdød.

3.4 Tilhørighet

Vi kan skille mellom to typer for tilhørighet: stedstilhørighet og sosialtilhørighet. Sosial tilhørighet defineres som opplevelsen av å ha et visst antall vedvarende, positive og betydningsfulle relasjoner til andre mennesker. Stedstilhørighet forholder seg til relasjon mellom menneske og stedet, og går ut på menneskers tilknytning til et sted. Begge typer tilhørighet henger mye sammen. Om man trives på det stedet man bor, og får tilbud om et samlingssted forsterker det sosial og stedstilhørighet. Aktiv jobb med stedsutvikling kan gjøre stedet mer attraktivt og bedre innbyggernes oppfatning av, og tilhørighet til eget sted.

Sosial tilhørighet og stedstilhørighet er sterkt knyttet med medvirkning. Innbyggerne kan gjennom samarbeid fordype sin identifikasjon med stedet, nabolaget, samfunnet og øke sitt personlige engasjement i felles målrettede utviklingsprosesser (Farner, 2016, 15). I dette prosjektet er det lagt stor vekt på stedstilhørighet. Steder er dannet av fysisk form, aktivitet og mening, men det er enkeltes personers psykologiske og sosiale prosesser som gir oppfatning av stedstilhørighet. Prosjektet legger vekt på å forsterke stedstilhørighet i Sylling, og skape rom for innbyggerne, som igjen danner grunnlag for større sosialtilhørighet.

3.5 Bærekraft

Bærekraftig design er en viktig faktor som arkitekter og interiørarkitekter må legge stort fokus på. Vi må fokusere på å lage bygg som vil være til stede for fremtidens generasjoner, og være bra for planten vår. Jeremy Williams (2011, 6) sier at vi som designere har ansvar for våre barn, samfunnet, oss selv og våre kunder for å skape rom som har minst mulig innvirkning på vårt miljø. Interiørarkitekter må vi ikke bare fokusere på det estetiske, men på de riktige valgene i designet vårt. Ved å bruke kunnskapen vår om bærekraft kan vi gjøre en stor forskjell, og vi burde alltid stille et spørsmål til prosjektene våre: hvordan kan vi gjøre de bærekraftige?

Bærekraftig design kan oppnås på flere måter, vanligvis starter det med beliggenheten av prosjektet. Trengs det et nytt bygg? Gjenbruk av eksisterende bygg er en fin måte å komme i gang med bærekraftige tiltakene. Gjenvinning av steder beholder den belagte energien til

eksisterende bygninger og bringer kontinuitet til menneskelig erfaring (Coffin&Young, 2017, 146).

Neste tiltaket kan være materialbruk, og dette gjelder både nye og gamle bygg. Utvalgelse av materialer er en viktig faktor i bærekraftig design. Det er flere spørsmål vi må ta hensyn til, og det første kan være; hvordan blir materialet laget? Dette inkluderer blant annet hvilken råvare det er, og hvordan det blir utvunnet, produksjon, emballasje og levering. Flere faktorer kan gjøre det mer bærekraftig.

Resirkulering og gjenbruk er viktige begrep i bærekraftig design. Hva vil skje når bygget ikke lenger er nyttig? Dette spørsmålet kan ofte bli glemt i designfasen. Men, vi må huske på at hvert prosjekt har sitt slutt-destinasjon, og kan ha effekt på avfall og bruk av nye ressurser (Moxon, 2012, 52). Derfor må vi tidlig i designfasen bestemme blant annet materialbruk, og her bør vi alltid tenke på hvordan kan det gjenbrukes senere i livet.

Energi er også vesentlig i dette feltet, og her kommer passiv design inn i bildet. Passiv design går ut på å manipulere bygningens orientering, form, layout og utnyttelsen av naturenergi fra sol, vind og utetemperaturer. Siân Moxon (2012, 67) sier at de viktigste passive design tiltakene er solvarme, solskygging, termisk masse, termisk isolasjon, naturlig ventilasjon, lufttetthet og naturlig dagslys.

Bærekraftig arkitektur er et omfattende område, og designere må alltid ha i bakhodet å bruke flest mulige bærekraftige tiltak som er gode for miljøet og samfunnet. Vi må alltid søke mer kunnskap, og fokusere på de små tingene i prosjektene våre som vil gjøre en stor forskjell på lang sikt.

4.0 Metodebruk og datainnsamling

I dette kapitlet skal det redegjøres for bruk av metoder som ble brukt for å få svar på problemstillingen. Næss og Pettersen (2017, 15) beskriver metode som et samlebegrep for kunnskapene som gjør at systemet fungerer, og metoden kan defineres som ”å følge en bestemt vei mot et mål”.

Det finnes ulike måter å gå frem på og metodene kan generelt deles i to kategorier: kvantitative og kvalitative, som ble brukt i denne oppgaven i tillegg til kreative metoder. Denne oppgaven har lagt stor vekt på kvalitativ metode, som i dette tilfelle er medvirkningsverksteder som har ført til et utarbeidet konsept og la innbyggere bli hørt.

4.1 Spørreundersøkelse

Som en del av det kvantitative forskningen ble det utført et digitalt spørreskjema (vedlegg 2), for å samle inn kvantitative data fra et stort utvalg. I dette prosjektet var spørreundersøkelsen til å få prosjektet i gang og finne ut hva innbyggerne i Sylling ville gjøre med det utvalgte bygget. Spørreundersøkelsen består av en rekke spørsmål knyttet til problemstillingen.

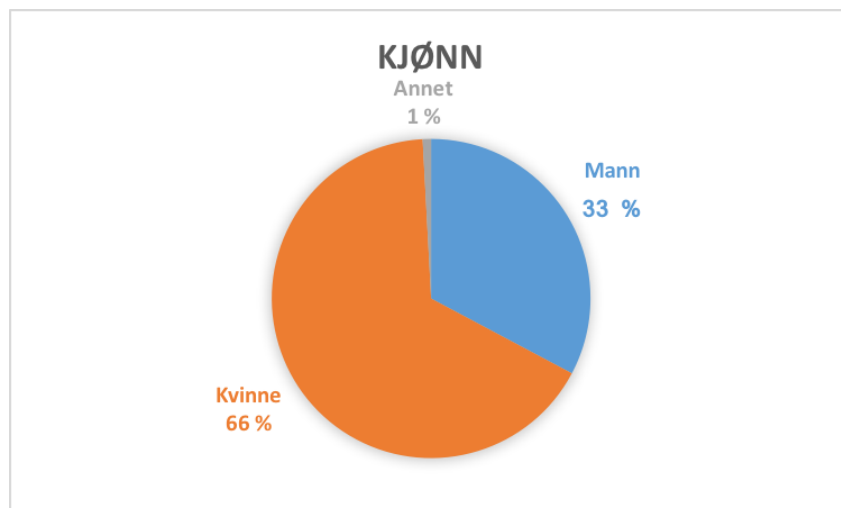
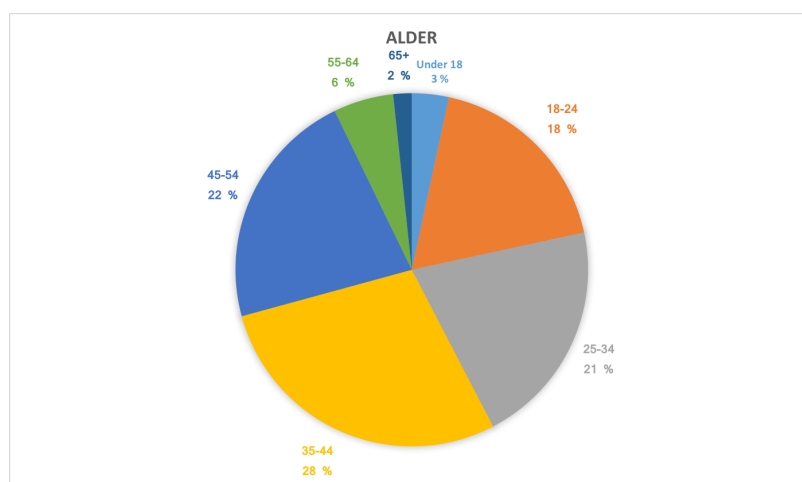
Undersøkelsen er utført ved hjelp av SurveyMonkey, og lenken til undersøkelsen har blitt delt på flere Facebook sider, som for eksempel siden til den lokale butikken og den lokale gruppen for innbyggerne av Sylling.

Undersøkelsen ble delt på sosiale medier for å nå flest mulig personer. Datainnsamlingsperioden startet den 22.02.2018 og ble avsluttet 4.03.2018. I løpet av denne perioden har 236 respondenter besvart, , noe som utgjør en svarprosent på 34,71% blant Sylling innbyggere.

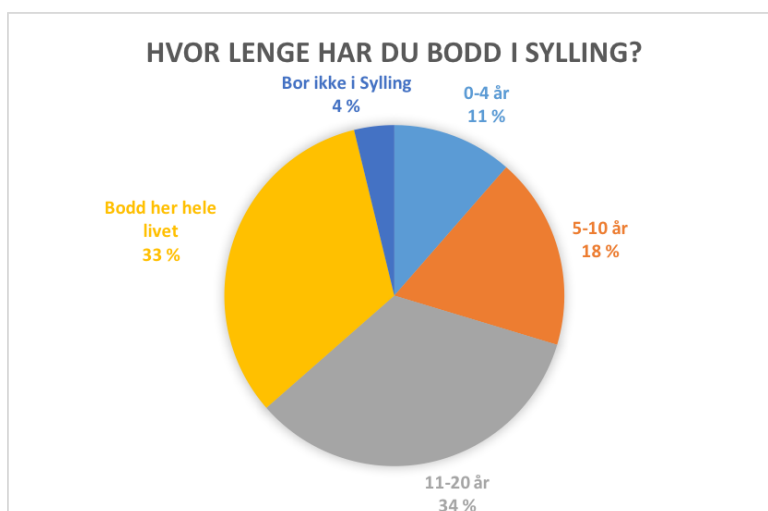
4.1.1 Analyse

Spørreskjemaet bestod av 10 spørsmål, hvor 7 /10 spørsmål er kvantitative, og måler de ulike variablene i kategorier. Videre er det 3 spørsmål som er blandet med kvantitative og kvalitative svaralternativer, hvor respondenten kunne legge inn svar på spørsmålet med egne kommentarer. Andre spørsmål var flervalgs-spørsmål, hvor respondenten kunne velge ett alternativ fra en liste over flere svar som ble angitt, og det ble også brukt rangeringsskalaer.

De to første spørsmålene gikk ut på å tallfeste kjønn (figur 1) og alder på respondentene. Her kan vi se at kvinner er det største respondent antallet med hele 66%, og menn med 33%. Dette kan tolkes på forskjellige måter, men det kan også kobles opp mot *avsnitt 2.2*, hvor Miljøverndepartementet sier at kvinner er mer opptatt av estetikk og andre myke verdier, og det kan være grunnen til hvorfor kvinnene har visst større interesse i undersøkelsen.

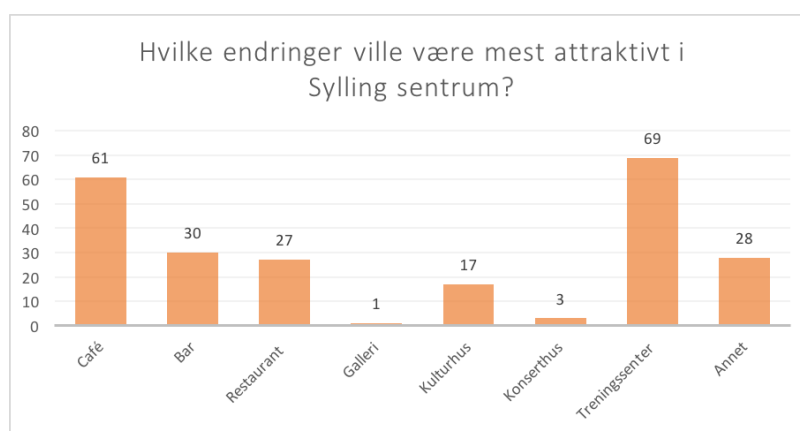
*Figur 1**Figur 2*

Hvis vi ser nærmere på aldersfordelingen (*figur 2*) i undersøkelsen kan vi se en ganske jevn fordeling mellom aldersgruppene 24-34, 35-44 og 45-54. Yngre personer og eldre er grupper med få respondenter, noe som kan skyldes vanskelighet eller mangel på tilgang til internett.

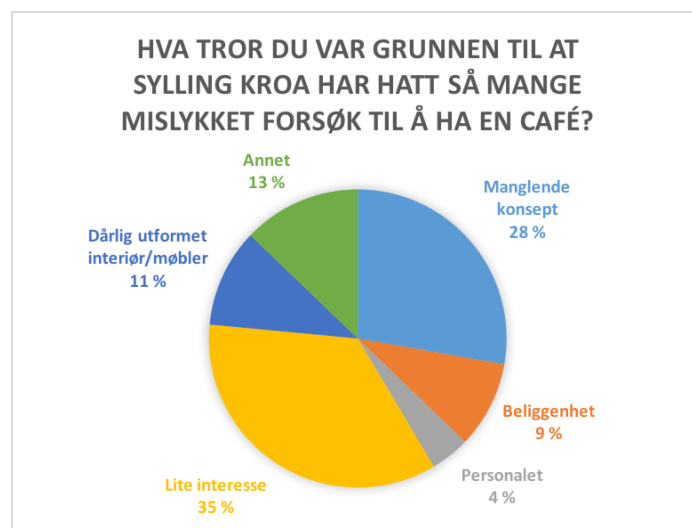
Figur 3

Neste spørsmålet gikk ut på å finne ut hvor lenge respondenten har bodd i Sylling. Dette var ment for å avdekke om personen er en innflytter, eller født og oppvokst i Sylling. Figur 3 viser en jevn spredning på respondentene som har bodd her i hele livet og 11-20 år. 11% av respondentene er ny-innflyttere og 18% har bodd her mellom 5 til 10 år.

Figur 4

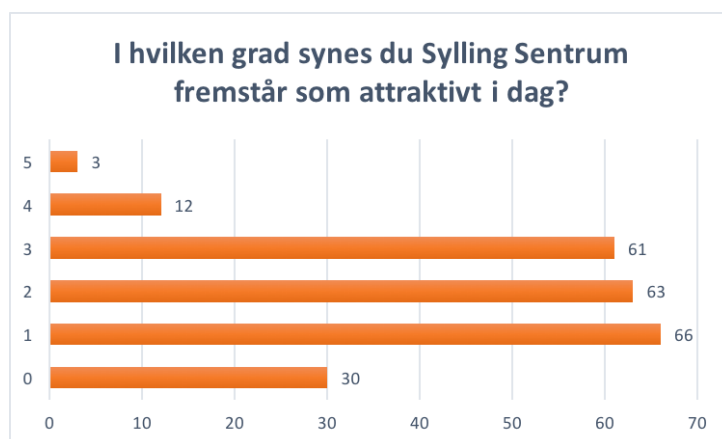
Spørsmål nummer 4 var kanskje det viktigste, og formålet med undersøkelsen. Her ble respondenten bedt om å velge den mest attraktive endringen som kunne skjedd med Sylling sentrum (valgt bygg). Svaralternativene var en liste med eksempler, og et åpent svaralternativ hvor respondenten kunne skrive inn sitt eget forslag. Her var det en jevn fordeling mellom café og treningscenter, så det har blitt valgt å se på de tre første svaralternativer som en kategori: serveringssted. Mange av åpne svaralternativer har også tatt med café, bar og restaurant, og dermed ble dette valgt som veien videre.

Figur 5

Som nevnt i *avsnitt 1.4* har Sylling Kroa hatt mange eiere i løpet av de siste årene, men det har alltid blitt nedlagt etter noen måneder. Dette spørsmålet var spesielt relevant for denne oppgaven for å finne ut hva innbyggerne i Sylling mente var feil med stedet. Figur 5 viser at 35% av respondentene mener at det var lite interesse rundt lokalet, og 28% mener at det kan skyldes et manglende konsept. Det har også vært et åpent svaralternativ i denne spørsmålet og noen av svarene var veldig utfyllende. Her er noen av dem:

- ”Generelt lite innbydende og smakløs innredning. Gir ingenting til folket. Det må være noe som skaper interesse.”
- ”Det har alltid vært så stusselig på kroa. Sånn halvhjerta med alt. Akkurat som ”litt får være bra nok”. Litt pussa opp, litt sånn midt på treet mat. Litt passe stusselig. Har prøvd mange ganger å bruke stedet, men det føles så innmari lite delikat ut, og da mister man lysta på å komme tilbake”

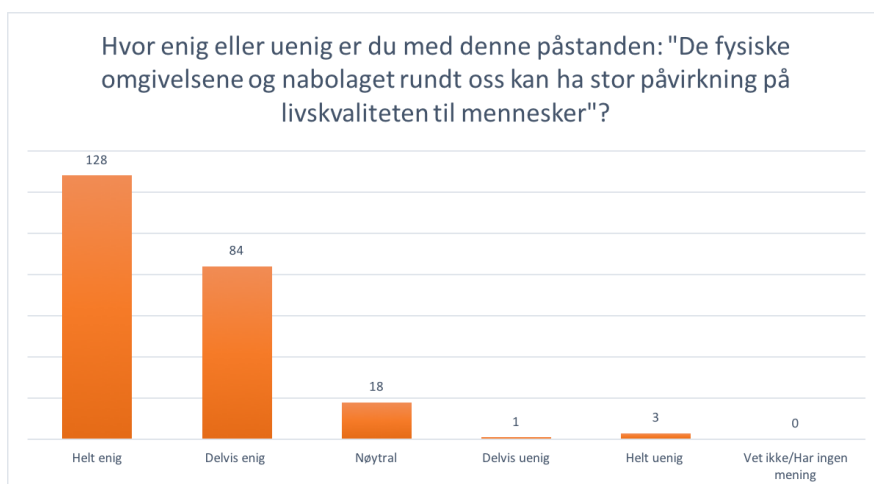
Figur 6

Oppgaven vil også fokusere på begrepet sentrumsdød, og for å få en forståelse for hvor attraktivt Sylling sentrum fremstår i dag ble respondentene bedt om å rangere det på en skala fra 0 til 5. Figur 6 viser svarene til respondentene, og det er klart at innbyggere er ikke fornøyd med dagens sentrum. Gjennomsnittstallet ligger på 2, noe som er ganske skremmende. Hva dette kan skyldes kan tolkes forskjellig.

Figur 7

For å få en forståelse på tilhørighetsfølelse til Sylling, ble respondentene bedt om å rangere den på en skala fra 1-5. Figur 7 viser at innbyggerne har ganske stor tilknytning til stedet. 232 respondenter har svart på dette spørsmålet, noe som utgjør et gjennomsnitt på 4. Hvis vi sammenligner figur 7 med figur 6, kan vi se at attraktiviteten til Sylling sentrum har ingen påvirkning på tilhørighetsfølelsen til stedet.

Figur 8

For å kartlegge betydningen av de fysiske omgivelsene ble respondentene spurt om hvor enig eller uenig de er med påstanden ”de fysiske omgivelsene og nabolaget rundt oss kan ha stor påvirkning på livskvaliteten til mennesker”. Som vi kan se på figur 8 er 54,70% av respondentene helt enige med denne påstanden, og 35,90% er delvis enig. Dette kan peke på innbyggere av Sylling legger stor vekt på omgivelsene rundt seg, som kan ha innvirkning på trivsel og tilhøringsfølelse.

Figur 9

Neste spørsmålet gikk ut på å finne ut hvorfor er Sylling et godt sted å bo i. Respondentene fikk flere svar å velge mellom og et åpent svaralternativ. Figur 9 viser at flest respondenter har stemt for lokalt miljø og naturen. Under åpent svaralternativ har respondentene kommentert:

- ”Helheten av alt ovenfor”
- ”Alt du nevner over spiller en rolle. Det er ingen enkel ting som avgjør dette”
- ”Lave boligpriser”
- ”Alt man trenger på et lite koselig sted”
- ”Samholdet alle har til alle, altså at alle kjenner alle”

Ut i fra dette kan man konkludere at innbyggere av Sylling trives godt, og det er flere faktorer som påvirker det.

Figur 10

Siste spørsmålet gikk ut på å verve innbyggere til medvirkningsverksteder. Respondentene ble bedt om å svare ja eller nei på spørsmålet om de kunne tenke seg å være med i en prosjektgruppe som ville jobbe aktivt med prosjektet. Som vist i figur 10 var det kun 11% som svarte ja. Respondentene som svarte ”ja” ble bedt om å kontakte meg via e-post eller Facebook. Dette ble gjort med hensyn til personopplysninger og meldeplikten, og for å spare tid uten å måtte vente på godkjenning av NSD.

4.1.2 Konklusjon

Spørreundersøkelsen har vært en god metode for å samle inn data på kort tid. Det har vært til stor hjelp å dele den på lokale sider for å nå ut til flest mulig folk. Det har vært overraskende lite useriøse svar, noe som gjorde det lettere å analysere dataen. Allikevel har det vært mange utfordringer med å gjennomføre spørreundersøkelsen. Først og fremst forberedelse; det har vært en lang prosess å finne ut hvilke spørsmål man burde stille og formulere spørsmålene slik at de ville være forståelige for svarpersonene. Det mest utfordrende har vært vervingen av innbyggere til å være med på en prosjektgruppe. Spørreundersøkelsen har ikke vært til stor hjelp med dette, spesielt med tanke på at respondentene skulle ta kontakt selv dersom de var interessert i å være med. Det hadde kanskje fungert bedre om jeg kunne ta kontakt med dem, men på grunn av tidsbegrensning var dette det eneste valget.

Undersøkelsen har vært til stor hjelp med å få prosjektet i gang, og også en god måte å starte medvirkningen på ved å la innbyggere velge selv hva bygget skal brukes til. Det har også vært en grei måte å innhente dataen på og få litt større forståelse for hva Sylling betyr for andre mennesker. Det å bruke en kvantitativ metode til å få i gang oppgaven har vært et vellykket steg i den første fasen av prosjektet.

4.2 Medvirkning

Brukermedvirkning har vært en utfordrende prosess, men noe som var nødvendig for å gjennomføre dette prosjektet. Sylling er et lite tettsted og for å skape et sted som ville fungere og bli brukt av innbyggere, må det dekke ønskene og behovene til innbyggerne. Her kan vi se på eksempel fra tidligere drift av lokalet og frafall av kundene. Store problemer med at lokalet har vært det lite innbydende lokalet. I dette prosjektet har brukermidvirkning og samspill styrt prosessen, og vært viktig i forkant av utformingen av lokalet.

I prosjektet har det blitt brukt flere metoder til å få fram medvirkningen. Først og fremst var spørreundersøkelsen første steget som var en kvantitativ metode, så kom de kvalitative metodene inn i bildet som var verksteder med frivillige personer som visste interesse i prosjektet. Verksteder har vært til stor hjelp i prosjektet, og det har vært interessant å se hvor engasjerte deltakerne kan bli i en mulighetsstudie.

Under prosjektet har det blitt arrangert to verksteder: idéverksted og plan-verksted. Vervingen av deltakerne har skjedd på forskjellige måter, men lokalbutikken har vært til stor hjelp for å nå

ut til innbyggere. Alle innbyggerne fikk en åpen invitasjon til verkstedene, hvorav mellom 8-10 personer har vist interesse i å være med, med jevn fordeling av ungdom, voksne, familier og eldre personer. Den største utfordringen med verkstedene var oppmøte. Under hvert verksted har det vært 4-5 personer som kunne komme, men det har gitt mulighet til å holde verkstedene mer åpent og ha bedre kontroll.

Etter avsluttende verksted har det også blitt lagt frem forslag om å opprette en Facebook gruppe, hvor alle som ville følge med på framdriften kunne være med. Å opprette gruppe har vært et bra tiltak til å samle alle sammen på et sted, holde dem oppdatert uten et fysisk oppmøte, og det førte til lettere kommunikasjon med innbyggerne.

4.2.1 Idéverksted

Det første verkstedet ble kalt for ”idéverksted”, og regnes som det første steget til konseptet og hva deltakerne mener det er viktig å huske på. Verkstedet tok sted på Sylling skole, og deltaker antallet var på fem personer, hvorav to av de var ungdommer, en eldre person og en familie på to voksne personer.

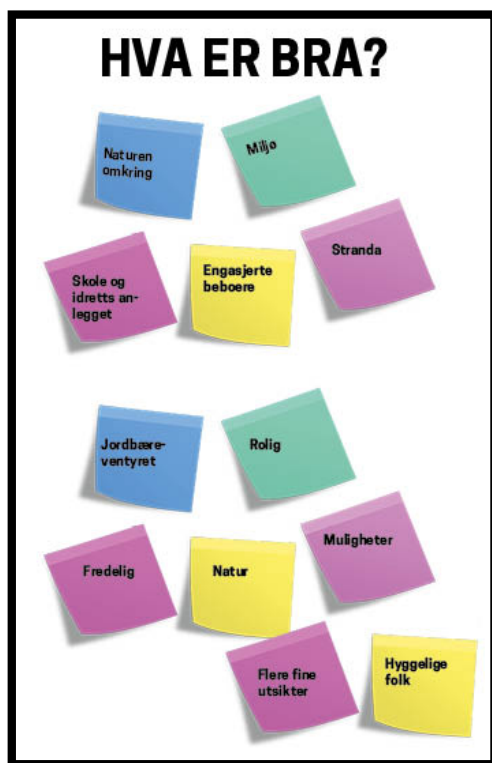
Verkstedet ble fordelt i tre aktiviteter, som ville være til hjelp for videreutviklingen for prosjektet. Den første delen av verkstedet gikk ut på å besvare på forskjellige spørsmål ved hjelp av post-it lapper, og komme med så mange svar som mulig på 5 minutter på hvert spørsmål. Oppvarmingsdelen gikk ut på å besvare følgende spørsmål:

- Sylling – her skulle deltakerne besvare hva den forbinder med Sylling
- Hva er bra med Sylling?
- Hva kunne bli bedre?
- Hva er dårlig

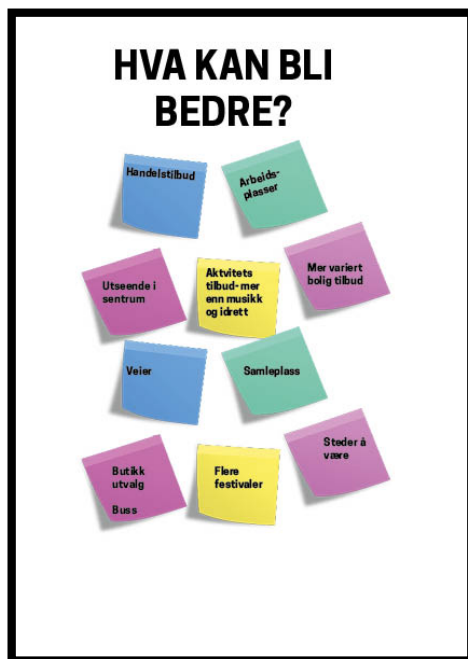
Deltakerne skulle blant annet besvare på hva dem forbinder med Sylling (figur 11), hva er bra (figur 12), hva kunne bli bedre (figur 13) og hva er dårlig (figur 14). Dette har hjulpet meg til å forstå og se utfordringer som jeg har ikke lagt merke til, samt få noen nye synspunkt over Sylling. Noen av svarene som har kommet opp var blant annet at det som gjør Sylling til et bra sted å bo i er engasjerte beboere, naturen omkring og rolighet i byen. Denne delen var i utgangspunktet tenkt som en oppvarmingsrunde før vi gikk til noen mer utfyllende spørsmål, men det har kommet opp mange nyttige tilbakemeldinger.

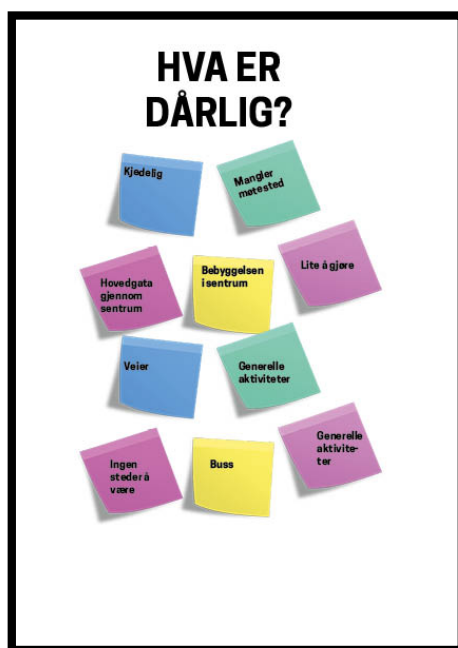
Figur 11

Figur 12

Figur 13

Figur 14

Deretter har jeg bedt deltakerne om å besvare på følgende spørsmål (vedlegg 3) :

- Hva er kombinert café?
- Hvordan kan bygget bidra til å oppnå en sterk følelse av fellesskap og tilhørighet?
- Hva er en god café?
- Hva synes du om dagens løsning til Sylling Kroa og hva ville du forandret?

Denne delen av verksted gikk mer inn på dybden av prosjektet og problemstillingen. Deltakerne var veldig engasjerte og kom med mange gode tilbakemeldinger. De jeg har valgt å ta med videre i prosjektet er:

- ”Kombinert café må treffe flest mulig aldersgrupper. For eksempel: fotballkvelder, disco, pub, musikk”
- ”Treffested for alle målgrupper”
- ”Muligheten til å sitte ute”
- ”Fylle med aktiviteter som ungdoms-fredag”

Disse forslagene ble valgt ut, fordi jeg synes at det treffer stort antall av innbyggerne, og noen av disse svarene har kommet opp under spørreundersøkelsen og dermed var det naturlig å ta de med videre i prosjektet.

Andre aktivitet som tok sted var bildeanalyse av Sylling sentrum (vedlegg 4). Deltakerne fikk utdelt en A4 skisse hver, og skulle komme med forslag til forandring på fasaden av bygget og uteområdene. Utgangspunktet i oppgaven var å starte med ”blanke ark” og finne ut hvordan Sylling sentrum kan bli mer attraktivt for beboere. Oppgaven ble en stor suksess, og det virket som deltakerne stortrivdes med å få lov til å skisse og bestemme selv over hva de mener er viktig å forandre på. Noen av forslagene som kom opp var:

- Paviljong med uteservering
- Mer grønt: trær, blomster, arkitektur
- Større skilt med lys (over taket) som gjør det lettere å se bygget når man kjører forbi
- Fjerne bensinpumpene

Siste delen av verkstedet gikk ut på å lage stemningscollage (figur 15), som ville gi meg noen pekepinner rundt konseptutviklingen. Oppgaven gikk ut på å sette seg sammen i en gruppe og gå sammen gjennom bilder. Det ble lagt fram rundt to hundre bilder med både interiør, og litt mindre relevante bilder. Deltakerne ble også bedt om å skrive ned viktige stikkord som de mente var relevante for den nye utformingen av Sylling Kroa. Deltakerne ble enige om at retro stilen ville være et godt konsept, med tanke på at lokalet ligger i et bilverksted-område. ”American diner” var noe som traff alle deltakerne, og jeg har tatt utgangspunktet i denne stilen ved videreutviklingen av konseptet.

Figur 15

De viktigste tilbakemeldingene som jeg har bestemt å ta med videre i prosjektet var:

- Å bruke hele lokalet til restaurant (fjerne frisør)

Det kom fram under medvirkningen at deltakerne hadde lyst til å ha et større lokale som ville gi mulighet til bedre plassutnyttelse, og rom for alle funksjonene som skulle være med

- Ha uteservering

Selv om det er ikke så gode værforhold i Sylling var alle enige om at uteservering var en viktig faktor å ha med, slik at man kan nyte de få dagene vi har solen.

- Fjerne bensinpumpene

Mange av deltakerne mente at bensinstasjonen ikke blir så ofte brukt, og det er ikke behov for å ha det i Sylling. Nærmeste bensinstasjon ligger 10-15 minutter unna, og det holder. Forslaget er tatt i betraktning, og bensinpumpene vil være "ute av drift".

4.2.2 Plan verksted

Andre verksteds møte ble kallet "plan-verksted", og regnes som avsluttende fase for skisseprosjektet. Verkstedet tok sted på Sylling skole, og deltakerantallet var 4 personer, hvor 2 av de var ungdom, 1 voksen og 1 eldre person. På dette verkstedet var det kun gutter og menn

som var med. Verkstedet gikk ut på å ferdigstille planløsningen av lokalet, samt diskusjoner om sonefordelinger i lokalet og fargepaletter.

Plan-verkstedet tok for seg tre forskjellige aktiviteter, hvorav den første av de var presentasjon av planløsninger. Deltakerne har fått sett på hvordan skisseprosjektet har foregått, og fikk se nærmere på to utvalgte planløsninger. Alle planløsninger tok for seg fem funksjoner, som ble utvalgt i henhold til idéverkstedet:

- Mat
- Fellesskap
- Scene
- Barn
- Spillrom

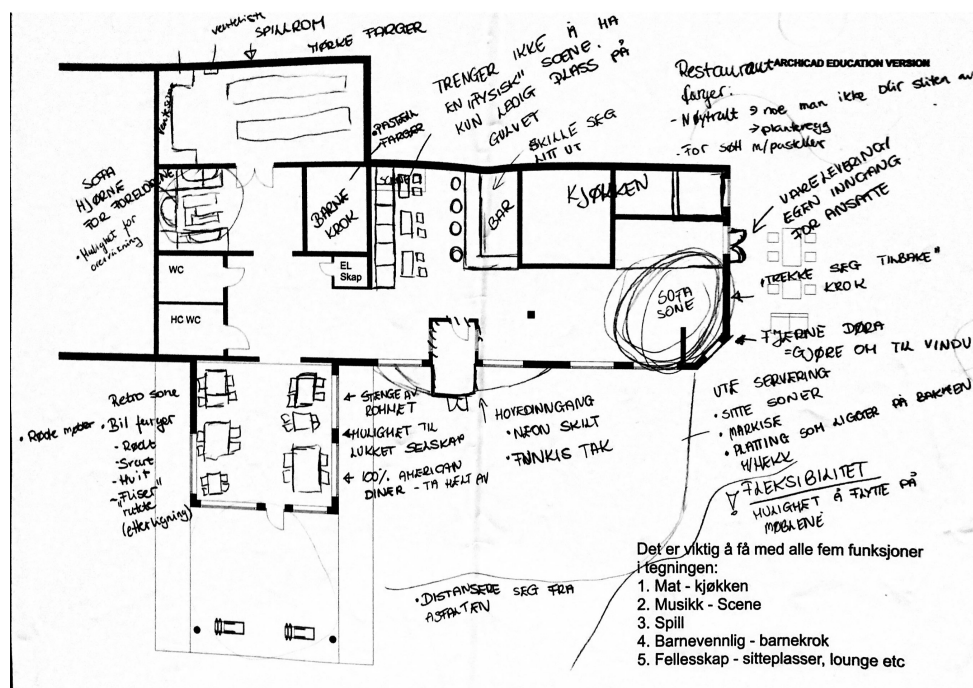
To utvalgte planløsninger som ble framvist for gruppen var ganske like, med forbehold til en endring. Første planløsningen (vedlegg 5) tok for seg forslag til plasseringen av scenen på innsiden av bygget, hvorav andre planløsningen (vedlegg 6) tok for seg en utescene.

Ut ifra det skulle de komme med sine egne planløsninger, hvor de fikk lov til å la seg inspirere fra framlagte planer eller starte med blanke ark. Hver av deltakerne fikk utdelt tomme plantegninger, hvor de fikk lov å skisse selv. For å gi bedre forståelse for romstørrelse ble det også presentert en modell av bygget i målestokk 1:50 (figur 16).

Figur 16: bygget i målestokk 1:50

Gruppen viste stort engasjement rundt planløsninger og kom med mange gode innspill. Vi gikk sammen igjennom løsningene og ideene til deltakerne, og ble enige om løsningen til rommet hvor vi har tegnet en felles planløsning (figur 17) som tok for seg ideene til deltakerne.

Figur 17: Felles planløsning

Valgene som ble tatt var blant annet at hovedinngangen skulle bli i midten av lokalet for å få bedre kontroll over lokalet og definere hvor inngangen er. Forslaget som kom opp var å lage et lite påbygg med dobbeltdør og et lite tak over som inviterer deg inn i lokalet.

Kjøkkenet og bar skulle plasseres rett ovenfor inngangen for å gi en naturlig mønsterbevegelse. Spillrommet ble beholdt i bakre delen av lokalet, og dette ble gjort med hensyn til støy. Barnekrok og lounge området skulle også beholdes.

Største forandringer som har skjedd i planløsningen var å lage en større plass for kjøkkenet, og bytte ut inngangsdøra på hjørnet til et vindu. Dette ville gi mulighet til å skape et sofhjørne med utsikt, som ville fungere som en sone hvor man kunne trekke seg litt tilbake.

Det har også vært stor diskusjon om scene, og det har kommet fram at lokalet ikke trenger en fysisk scene, men heller en plass på gulvet som kan brukes til konserter. Uteområdet har også blitt tatt opp, og deltakerne har bestemt at hele uteområdet skulle være en plattning som ligger på bakken med hekk rundt for å distansere seg fra "asfalt omgivelsene" rundt.

Andre aktiviteten under verkstedet var et ”inspirasjonshefte” (vedlegg 7), hvor hver av deltakerne fikk utdelt et hefte med utvalgte konseptbilder. Deretter skulle deltakerne velge ut bildene de synes passet best inn i konseptet, og skrive hva de misliker med bildet og hva de liker. Denne aktiviteten skulle brukes videre i detaljeringen av prosjektet for å vite hvordan man kan treffe brukerne av lokalet best.

Til slutt har vi i fellesskap bestemt fargepaletten til lokalet. Deltakerne hadde et stort ønske om forskjellige sonefordelinger, som blant annet at den delen av lokalet ved bensinpumpene skulle få en gjennomført retro stil med bil-farger, rutete mønster på gulvet og retro dekor på veggene. Sonen skulle også få mulighet til å stenge av rommet, for å gi mulighet til et lukket selskap.

Spillrommet ville bli en mørk sone, som ville være motsetningen til retro sonen. Barnekroken kunne være gjennomført i pastellfarger, som igjen henger sammen med retro stilen. En av forslagene som kom opp var at veggen til barnekroken skulle være i glass og gi innsyn til foreldrene og mulighet for tilsyn av barna.

Restaurant delen var det litt vanskeligere å få bestemt seg, men til slutt ble vi enige om at den skulle få en litt mer nøytral stemning. Baren ville være i lignende nyanser som restaurant delen, men deltakerne har vist et stort ønske om å la den skille seg ut ved hjelp av møbelvalg og spill på veggene.

Alle forslag som er nevnt ovenfor vil bli tatt med videre i prosjektet.

4.2.3 Facebook gruppe

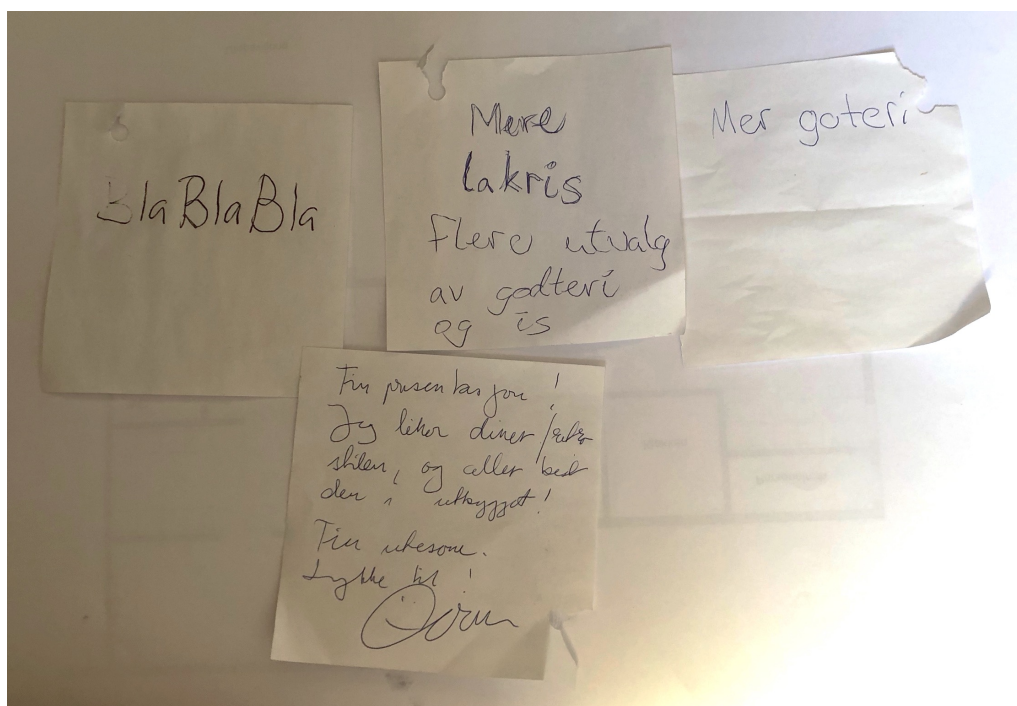
Det ble dannet en Facebook gruppe for prosjektet, hvor alle deltakerne fra verkstedet ble lagt til. Gruppen ble også delt på sosiale media, hvor alle som var interessert i prosjektet kunne søke om å være med i gruppen. Til sammen ble det 34 medlemmer som deltok aktivt.

Formålet med gruppen var å ha alle sammen samlet på et sted, noe som skapte grunnlag for lettere kommunikasjon og oppdatering. I gruppen har det blitt delt alt i fra planløsninger, oppriss/snitt, visualiseringer og meningsmåling. Det har gjort det enklere å få raske tilbakemeldinger, og dobbeltsjekke om det er noe som ikke har blitt oversett eller få nye innspill.

4.2.4 Pop-up utstilling

Siste delen av medvirkningen i dette prosjektet var en liten pop-up utstilling som tok sted ved Spar Holsfjorden i 3 dager. Denne gikk ut på å henge opp plakater med møbleringsplan og visualiseringen av lokalet for å gi innbyggerne mulighet til å gi en tilbakemelding. Det ble lagt igjen en forslags boks, hvor innbyggerne kunne legge igjen en lapp. Utstillingen har vært mindre vellykket enn verkstedene, og det har ikke fått så god respons. Tilsammen har det vært fire lapper i boksen (figur 18), hvorav flere av de var useriøse og en har vært utfyllende:

- "Bla bla bla"
- "Mere lakris"
- "Fin presentasjon! Jeg liker diner/retro stilen, og aller best den i utbygget. Fin ute sone. Lykke til!"

Figur 18

Utstillingen kunne ha vært en fin måte å få respons på, men det har vært utfordrende å få dette til å fungere optimalt ettersom den har vært der i bare 3 dager, og forlatt uten tilsyn.

4.2.5 Folkemunn

En av fordelene i et så lite sted som Sylling er at ryktene sprer seg fort, og ganske mange personer har fått med seg informasjon om bacheloroppgaven min. Det gjorde at flere personer har kommet bort til meg eller sendt Facebook meldinger med nye forslag bare for å si ifra at dette høres veldig bra ut. Noen tilbakemeldinger som har kommet er:

- ”Jeg synes at det å drive en spisested her i Sylling er veldig utfordrende og man må strekke seg. Et forslag fra meg er å lage matpakker for elever ved Sylling skole. Foreldrene bestiller og betaler for maten, og denne leveres på skolen med barnets navn. Jeg hadde blitt veldig glad hvis jeg kunne slippe å lage matbokser for ungene mine og spart tiden på det.”
- ”Den eldre generasjon liker å ta med seg mat hjem. Det betyr at kjøkkenet og matlaging må være delikat og rent. Utforming av lokalet må være slik at dette er ivaretatt og virker innbydende. Maten må komme høyt opp på lista og være helt i første klasse. Det vi har kjøpt her har vært ok”
- ”Det hadde vært så bra å ha et koselig café i Sylling, hvor man kunne ta seg en kopp kaffe med venner etter jobben”.

4.2.6 Oppsummering

Medvirkning har vært en utfordrende måte å jobbe på, samtidig som det har vært til stort hjelp. Ved å integrere deltakerne i designprosessen har det gitt meg muligheter til å komme på nye ideer, som ville være vanskelige å finne på egenhånd. Det har vært spennende å få innspill fra personer som ikke jobber innen dette feltet, og se hvor engasjerte de kan være i et prosjekt som ville forandre Sylling.

Samtidig var det også en morsom måte å jobbe på og veldig lærerikt. Noe som skilte veldig mye fra måten vi har jobbet på skolen med om medvirkning var blant annet konseptutvikling. Vanligvis blir vi inspirert av oppdraget og lager et konsept uten å tenke så mye over det. I dette tilfellet har konseptet blitt utarbeidet av innbyggere i Sylling. Det har vært mange faktorer som deltakerne på verkstedet har tatt i betraktning under denne fasen som blant annet beliggenheten til bygget, historien til den og hva vil tiltrekke Sylling sine innbyggere.

Medvirkning er definitivt noe man burde satse på i byutviklingen, fordi det gir mulighet til å høre ønskene til brukere, la brukerne delta aktiv, medvirke planleggingen og påvirke sitt eget

livsmiljø. Det kan føre til større tilhørighet til stedet. Jeg har tilegnet meg mye kunnskap ut i fra denne måten å jobbe på, og det er definitivt noe jeg vil jobbe med videre i livet.

4.3 Befaring

4.3.1 The Nighthawk Diner

The Nighthawk Diner er en restaurant som ligger i Seilduksgata 15 på Grünerløkka i Oslo. Restauranten ble åpnet i 2010, og henter inspirasjon sin fra Tom Waits' plate *Nighthawks at the Diner*. Der er det den amerikanske diner-tradisjon som står i fokus – både i interiøret og på menyen. Jeg har avtalt et møte med eier av stedet: Timon, og fikk omvisning rundt i lokalet av han. Vi fikk pratet litt om hva som er viktig å ha i bakhodet når man skal designe et diner-sted, samt hva som fungerer bra og ikke helt optimalt.

The Nighthawk Diner har kapasitet til å ta imot 120 gjester. Interiøret gjenspeiler godt typiske amerikanske diners, her finner man diner-båser i forskjellige størrelser, jukeboks, vifter i taket og retro belysning. Det er lagt stor vekt på å skjule alt det moderne i interiøret.

Mesteparten av møblene og dekoren er bestilt fra USA. Alle båser er spesialbestilt fra Missouri og tilrettelagt for å utnytte den tilgjengelige plassen best. Det kan man se ved utformingen på bordene på lokalet. Materialene som ble brukt i lokalet er blant annet krom i bar området, skinn, franske fliser på gulvet, glass og MDF-plater langs veggen. Timon har påpekt at disse materialene reflekterer mye lyd, og det blir ofte mye støy i lokalet når det er mange mennesker, så lyddemping er noe man må tenke på når det gjelder innredning av lokalene.

Kjøkkenet var mest interessant for meg å se på. Det var ganske lite, og personalet har påpekt at de kunne tenke seg å ha litt bedre plass. I dagens løsning finnes det to innganger til kjøkkenet, en til oppvask som har åpen tilgang til kjøkkenet, og en som går rundt baren. Dette skaper en god mønsterbevegelse for kjøkkenpersonalet og servitørene, siden de går inn på kjøkkenet gjennom oppvask, henter maten og går ut andre inngangen. Et veldig godt tips som jeg har fått var at man må bygge konseptet rundt kjøkkenet.

En annen ting Timon påpekte på var å utnytte all plassen man har mulighet til. Noe de hadde gjort på The Nighthawk Diner var å skape hylleplass bak meny skiltene som henger langs veggen i bar området.

The Nighthawk Diner er det perfekte valget for referanseprosjekt til denne oppgaven, fordi den viser hvordan man kan designe lokaler som har et gjennomført konsept. Samtidig gir den meg også forståelse for hvordan man kan effektivisere planløsningen til prosjektet mitt. Lokalet kan knyttes opp mot medvirkningen og konseptet vi har kommet fram til, og dermed var The Nighthawk Diner og Timon til stor hjelp.

4.3.2 Lier Kroa

Lier Kroa er et lokalspisested i Lier, og holder til Lierbakkene 12. Stedet ligger ved siden av en bensinstasjon som er veldig populær og kjent for sin softis. Grunnen til at jeg har valgt dette bygget som et referanseprosjekt er fordi det er det største samlingsstedet til lokalmiljøet i Lier, og har en tilknytning til bensinstasjon som ligger rett ved siden av lokalet. Lier Kroa er også et bygg som ligner veldig mye på det valgte bygget til prosjektet mitt, og bygger på et lignende konsept.

Lokalet har i løpet av noe tiår fått flere eier- og navneskifter, før ble den kalt for Lier Veikro, men navnet ble skiftet tilbake til Lierkroa, fordi det har blitt kalt for det på folkemunne. Lokalet sees på som et lokalt landemerke, og dette kan skyldes at den har vært aktiv siden 60-tallet.

Lierkroa er kjent for sin middagsmeny som er tradisjonell husmanskost, og tiltrekker seg et godt voksent kundegrunnlag. Lokalet tilbyr også konferanse- og selskapslokaler med servering. I dag har lokalet plass til ca. 260 gjester. Lierkroa har veldig mange stamgjester som kommer til lokalet flere ganger daglig.

4.4 Kreative metoder

Ulike kreative metoder kan være til stor hjelp i idéutviklingsfasen. Gjennom kreative metoder blir vi tvunget å tenke annerledes og evaluere ideer på en mer bevist måte, som igjen fører til nye, spennende ideer. I denne oppgaven ble det lagt mindre fokus på kreative metoder, og større på medvirkningsmetoder, som kan også sees på som en form for kreative metoder.

4.4.1 Skisserull

Skisserullen har vært brukt aktivt i skisseprosjektet, og vært til stor hjelp for å komme fram til den endelige planløsningen. Under skisseprosjektet har jeg brukt markørmetoden ved siden av

alle skissene, som går ut på å sette ulike markører på alle skissene. Det ble brukt fire typer markører: +, -, ? og !. Metoden har hjulpet meg å finne ut hvilke ideer som var bra, hvilke ideer var interessante som inspirasjon, hva måtte jeg tenke på og hva skulle forkastes.

4.4.2 Kartlegging

Kartlegging er en metode som brukes til å skaffe oversikt over Sylling. Det falt naturlig å kartlegge Sylling, når en del av oppgaven går ut på stedsutvikling. Gjennom kartleggingen kan man avsløre en betydelig mengde informasjon som ellers er ”skjult”, og det er også en god måte å si noe om Sylling til en person som har aldri vært der.

I kartleggingsfasen ble det utført to analyser: stedsanalyse og stedsbruk kart. Stedsanalyse defineres som systematisering av kunnskap for å forstå stedets historie, situasjon og framtidsmuligheter (Bjørneboe, 2000). I denne oppgaven er stedsanalysen (vedlegg 8) en oversikt over ulike funksjoner Sylling har å tilby.

En annen metode for kartlegging som ble brukt i denne oppgaven er stedsbruk kart (vedlegg 9). Denne tar for seg trafikk- og stedsbruk, og formålet med dette kartet er å gi en oversikt over hvor mye de forskjellige stedene og veiene i Sylling blir brukt. For å skaffe et bedre oversikt over beliggenheten av bygget har jeg også laget et omgivelseskart (vedlegg 10).

5.0 Konsept

4.1 Konseptbeskrivelse

Konseptet kommer fra et ønske som kom fram under medvirkningen, og har American diner som veiledende retning. Sylling Sentrum har alltid vært brukt til bilindustrien og bygget er i funkis stil, dermed falt konseptet naturlig på plass når ideen kom fram. Bygget har alltid blitt kalt for Kroa på folkemunn, og derfor var det logisk å kalle stedet for Kroa.

Kroa vil være et sted som bygger på nærområdet, og tiltrekker seg mennesker fra andre steder til å komme til Sylling. Her vil man kunne ha mulighet til å slå seg ned med vennene sine, ta seg en kaffekopp eller en matbit. Menyen vil skiftes ut hver måned, og beboere kan være med å bestemme hva som skal serveres. Lokalet vil også ha en ”matpakke” tjeneste, som vil gå ut på å lage lunsj til elever ved Sylling Skole. Foreldrene kan bestille en matpakke for barnet, som vil bli levert på skolen med barnets navn.

Kroa vil være et sted for alle mennesker, et rom som skaper rom for fellesskap og samspill. Kunden vil alltid stå i fokus, og det skal komme frem ved å gi god kundeservice og skape gode relasjoner til gjestene.

På dagen vil det fungere som et sted, hvor ungdommen kan møtes, eldre kan strikke sammen eller foreldre som vil ta en liten pustepause. Kveldsfunksjoner vil være tilrettelagt for å skape liv i Sylling Sentrum. Innbyggere kan komme til Kroa for å ta seg en fredagspils, få mulighet til å spille shuffleboard, eller lene seg tilbake i en av båsene.

5.2 Målgruppe

Målgruppen for restauranten er i hovedsak alle innbyggere i Sylling og personer som bor i nærområdet. Målet er å skape et sted som gir rom for å sosialisere med andre mennesker og skape en møteplass for innbyggere. Alder har ingenting å si her, uansett om du er 70 eller 2, det finnes plass for alle sammen på Kroa.

6.0 Redegjørelse for faglige valg

6.1 Form

Planløsningen bygger på bruk av eksisterende vegger. Alle bærende vegger er urørt, og det er noen små justeringer i innerveggene. Veggen som delte lokalet i to deler har blitt åpnet opp, og det har blitt satt opp en søyle til støtte av konstruksjonen. Det er også laget et lite påbygg med tak for å definere hovedinngangen.

Største forandringene som har skjedd i planløsningen er å dele opp bygget i to ved å sette inn noen vegger for kjøkken, personalrom og egen inngang for ansatte. Det kom fram under medvirkningen at det var veldig viktig å ha egen inngang for personalet og varelevering, slik at hovedinngangen er ment kun for kundene. Dette har skapt en illusjon av en korridor i hovedsonen, som kan kobles mot inspirasjonen til prosjektet som er american diner. De første diners har vært gamle jernbanevogner som hadde en slik type planløsning.

Kroa er et sted som skal brukes av alle målgrupper. Det skal være like enkelt å bevege seg rundt lokalet uansett om man sitter i rullestol, har nedsatt syn. Derfor er planløsningen preget av rette linjer og symmetriske former, som gjør det lettere å bevege seg rundt.

Det første man ser når man kommer inn i lokalet er bardisken, her blir man alltid møtt med et smil. Gangen er rommet som tar imot gjester, og derfor var det naturlig å ha bardisk der slik at man slipper å lure på hvor man skal henvende seg til. Det er også et viktig stikkord som går igjen i planleggingen av baren og det er oppbevaring. Nedsenket himling over disken gir mulighet til å skape oppbevaringsplass i høyden, og skjule det som ligger bak, slik at kundene ser ikke alle hyllene.

Under medvirkningsverksteder kom det også fram et ønske om sonefordeling, og planløsningen ble fordelt følgende:

- Restaurant
- Spillrom
- Avlukket rom med mulighet for utleie og 100% american diner stil

Innbyggere av Sylling var veldig ivrige å bruke ene delen av lokalet til utleie til småselskap, og sonen skulle få sitt eget stil, som skilles fra resten av bygget. Her var det viktig å få fram den ekte diner stemningen, og koble dette med bil-kulturen i byggets område.

6.2 Farger

Lokalet har fått en sonefordeling, hvor hver sone har fått sine egne farger. Restaurant delen har fått inspirasjonen fra Sylling natur miljø. Dette ble gjort med hensyn til at interiøret ville skli inn i omgivelsene, samt skape en varm atmosfære, hvor det er lett å føle seg hjemme. Det er valgt to hovedfarger i restaurant sonen. Fargene som ble brukt i denne delen av lokalet er Jotun S7020-Y50R, som er en mørk brun farge og Macchiato som er en diskre jordfarge som fremhever det ekte og nære. Nougat fargen ble brukt i bar området for å tiltrekke blikket til denne delen av lokalet som er hovedpunktet.

Spillrommet skal også beholdes i naturfarger, men i denne sonen kom det fram et ønske om å bruke mørke nyanser for å gi rommet karakter og en luksuriøs følelse. Veggene fikk fargen Green Marble som er en dyp grøntone som skaper dybde i interiøret. Stoffer og møbler i denne delen av lokalet skal ha lignende nyanser som vegg malingen for å få de til å smelte inn.

Retro sonen skal preges av retro stilen og bil-industrien, derfor er inspirasjonen bak fargene hentet fra bilindustrien. Veggene fikk en hvitfarget murvegg imitasjon, gulvet fikk et rutete mønster med svart og hvit farge, og møbler er røde nyanser.

6.3 Materialer

I dette prosjektet ble det brukt tre typer gulvbelegg: tregulv, vinylgulv og teppe. Gulvet som ble brukt i restaurant avdelingen er Noble Eik Chelsea tregulv fra Tarkett, som er et modulært mønstergulv som henter sin inspirasjon fra 1950-tallet. Gulvet har sølv cradle-to-cradle merking. I sitteavdelingene og retrosonen er det valgt vinylgulv fra serien Tapiflex Excellence 65, og grunnen til det er at vinylgulv er slitesterkt, lett å rengjøre og behagelig å gå på. Alle gulvmaterialer utenom tepper er fra Tarkett, og vil få en underlagsmateriale Tarkoflex, som vil muliggjøre lyddemping.

Spillrommet har fått teppeflis fra Interface, som er en smart løsning for et rom som blir brukt mye og har et visst støynivå som trenger lyddemping. Teppefliser er også en smart løsning som gjør vedlikeholdet lettere, ettersom man kan bytte ut flisene ved behov.

I barområdet er det brukt terrazzo støp, og det er valgt med hensyn til å skille den sonen fra andre, samtidig som man kan bruke en dekorativ overflate som er lett å vedlikeholde. Sementbasert terrazzo er et av de mest miljøvennlige materialene som finnes, dette skyldes hvordan materialet er laget. Terrazzo gulvet har lang holdbarhet og kan leve opp til 60-70 år. Materialet på gulvet er valgt med tanke på å skape fargekontrast som vil skille sonene fra hverandre.

Andre typer materialer som ble brukt er blant annet rustfritt stål, høytrykkslaminat fra Fossplater, tekstiler fra Svensson og beiset furu.

I bardisken ble det brukt høytrykkslaminat, og grunnen til det er at laminat er et holdbart og slitesterkt materiale som egnes til områder som er utsatt for slitasje. Rustfritt stål ble brukt i innredningen bak baren, lister i gulvet og sofaene. Baren har også fått en dekor i skinnimitasjon.

Alle materialene er valgt med hensyn til bærekraft.

7.0 Belysning

Belysningen kan sette scenen og bidra til å gi en spesiell følelse og stemning. Belysningen i prosjektet består av generell belysning, dekorbelysning og naturlig innslipp av dagslys. Ved å belyse området i rommet skapes en stemning som skiller sonene fra rommet. Sylvia Leydecker (2013, 220) nevner lysets egenskaper og Richard Kelly som er en pioner innenfor moderne

belysning fordeler lyset i tre kategorier: ambient luminescence, focal glow og play of brilliants. Videre i teksten vil jeg redegjøre for de tre kategoriene.

7.1 Ambient luminescence

Ambient luminescence kan oversettes til ”generell belysning”, som er skyggefri og reduserer viktigheten av ting og mennesker. Den gir en følelse av frihet i rommet, og er vanligvis avslappende og beroligende. Den generelle belysningen i prosjektet er taklamper Vind Plafond som er plassert langs gangveiene. Det var viktig å få fram en diskre og innbydende lyskilde som ville angi retning uten å ta for mye fokus fra interiøret. Vind Plafond er en armatur med en særegen skjerm i opalt glass. Den er utstyrt med LED-lyskilde og er spesielt egnet for rom med lav takhøyde. Det er også brukt spotter i himlingen og barområdet.

7.2 Focal glow

Focal glow skaper et lyst senter og forteller oss hva vi skal se på. Den organiserer rommet og merker de viktige elementene. Focal glow kan oversettes til ”oppgave belysning”, og har som oppgave å hjelpe deg å utføre de forskjellige oppgavene. I dette tilfellet er oppgave belysning brukt i områder som trenger mer fokus og økt visuell klarhet slik at øyene ikke blir slitne. I prosjektet har jeg valgt å bruke pendel lamper over spisebordene. Pendellampene som er valgt i restaurant området er Unika fra Northern, som er en enkel glass lampe med liten detalj av messing.

7.3 Play of brilliants

”Spill av briljanter”, ifølge Richard Kelly plasseres inspirerende akstenter på bestemte detaljer i rommet. Det fanger betrakterens oppfatning og skaper høydepunkter som bidrar til å oppleve den spesielle kvaliteten på rommet. Denne typen belysning er brukt på neonskiltene, som spiller en stor rolle i konseptet.

8.0 Arkitektoniske virkemidler

8.1 Symmetrisk balanse

Man kan skille mellom tre typer for visuell balanse: symmetrisk, radikal og asymmetrisk. I dette prosjektet er det symmetrisk balanse som spiller stor rolle i planløsningen, og kan oppnås ved hjelp av elementer som tilsvarer i form, størrelse og sin posisjon (Ching & Bingelli, 2012,

133). Ved å bruke symmetri i planløsninger kan man oppnå følelse av harmoni og balanse i rommet.

Sylvia Leydecker (2013, 128) nevner også at grunnlaget for kvaliteten i et rom er dets utforming og ofte er symmetrien nøkkelen for å skape en velordnet planløsning. Målet med planløsningen var å skape en innbydende og harmonisk stemning, og symmetri har vært et viktig design prinsipp for å oppnå dette målet.

I planløsningen kan man finne symmetrisk balanse i innredningen av lokalet som lounge området. Møblene i rommet er ordnet omtrent likt på venstre og høyre side i restaurant sonen og kan fremstå som et speilbilde. Dette gjør at rommet oppfattes som ryddig, rolig og balansert. Det var viktig å oppnå et trygt miljø i lokalet, og derfor var symmetrisk balanse et godt valg, fordi den kan gir en følelse av trygghet.

8.2 Volum manipulasjon

Ian Higgins (2015, 143) sier at vi som interiørarkitekter har muligheten til å endre bygningens volumetriske sammensetning. Å endre takhøyde innenfor et rom kan bidra til å definere grenser og skille mellom områder. Dette har ført til at jeg har valgt blant annet å ha nedsenket himling i bar området og et av lounge sonen som vi omdefinere rommets grense og skape en følelse av intimitet og høyde.

Lounge området som ligger ved siden av baren har blitt en ”boks” og det har blitt oppnådd ved hjelp av nedsenket himling og samme farge på skilleveggene og himlingen. Samme virkemidlet ble brukt i barområdet som har en bjelke over bardisken. Denne har vært der fra før og det falt naturlig å beholde den og bygge videre på den.

For å skape illusjon av større rom har det også blitt valgt stående brystningspanel som gir inntrykk av økt takhøyde. Listverket skal behandles i samme farge for å skape en illusjon av større rom.

9.0 Universell utforming

Fokusområdet i dette prosjektet var å skape en funksjonell løsning som var lett for besøkende å orientere seg i. Enkelte bærevegger har fått åpninger for å skape en bedre orientering.

Innredningen er preget av lede-linjer som angir retning, og det er lagt stort fokus på utformingen av lokalet med nok passasjebredde for rullestolbrukere. Det er også laget en HC wc som ligger lett tilgjengelig.

Utformingen av lokalet er designet med hensyn til de sju prinsippene for universell utforming (Asmervik, 2009, 21):

- Like muligheter for bruk
- Fleksibel bruk
- Enkel og intuitiv bruk
- Forståelig informasjon
- Feiltoleranse
- Liten fysisk anstrengelse
- Størrelse og plass for tilgang og bruk

Først og fremst gir utformingen mulighet til å kunne brukes av alle brukergrupper og gir mulighet for privatliv, sikkerhet og trygghet. Planløsningen er også lett å forstå uten hensyn til brukerens erfaring, kunnskap eller språkferdigheter.

10.0 Bærekraftighet

Som interiørarkitekt har man en stor oppgave ovenfor miljøet når blant annet materialer og møblementet skal velges ut. Ved valg av materialer og møbler er det lagt stor vekt på å ta de riktige valgene, som gjør at prosjektet lager minst "fotspor" i økosystemet.

Tekstilene som er brukt er fra Svensson som har stort fokus på bærekraft, og stiller strenge krav til råvarer og produksjonsprosessen.

Det ble også brukt trematerialer i oppgaven. Treverk er et naturlig og fornybart materiale, som har en svært liten negativ innvirkning på miljøet og bidrar til godt innemiljø. Det er brukt treverk i to områder: gulvet og sittebåser. Gulvet i restaurant delen har fått eik parkett fra Tarkett med Proteco overflatebehandling. Gulvet har miljøsertifisering fra Cradle to Cradle på sølv nivå.

Andre typer treverk som er brukt i prosjektet er furu som er brukt i båsene i restaurant området. For å oppnå ønsket effekt av kebony, skal tresorten behandles med mørk beis.

Materialene brukt i prosjektet som gulvet, tekstiler og tre elementer kan gjenbrukes senere i livet, som gir grunnlag for nye materialer.

Det er også tatt hensyn til energiforbruket til bygget, og hvordan man kan effektivisere det. Bygget har et stort tak over bensinstasjonen som skal benyttes til solcellepaneler. Som interiørarkitekter må vi ta hensyn til fornybar energi, og solcellepaneler er den perfekte måten å utnytte hele arealet av bygget, både innvendig og utvendig.

Et annet tiltak i bærekraftige valg er at det også har blitt brukt planter i lokalet som kan bidra til god luftkvalitet og absorbering av luftforurensing og støv. Planter er også en symbolsk lenke til naturen, som minner oss om vår forbindelse med omverden. Planter kan også ha en påvirkning på lyden, og studiene har vist at blader av planter demper lyden ved å reflektere, bryte og absorbere akustisk energi i små mengder.

Siste bærekraftige tiltaket i prosjektet er maten. Sylling er kjente for jordbruk, og det vil være naturlig å utnytte ressursene tettstedet har å tilby. Det vil føre til at maten vil være kortreist og menyen vil forandres etter sesongens frukt og grønnsaker. Et annet tiltak som vil redusere matsvinn er innføring av resteposer. Dette vil gå ut på at gjestene kan ta med seg maten hjem, hvis det er noe som er igjen på tallerken.

11.0 Konklusjon

Formålet med oppgaven var å skape et møtested for innbyggerne av Sylling ved bruk av medvirkningsmetoder som lar lokalsamfunnet føle seg inkludert i designprosessen. Løsningen skal ta hensyn til forventningene til kunden og være bærekraftig.

Problemstilling for oppgaven lyder:

”Hvordan kan vi skape tilhørighet i lokalsamfunnet gjennom interiørarkitektur?”

Researchfasen avdekket flere medvirkningsmetoder som har gjort oppgaven veldig spennende og motiverende. Verkstedene og flere andre metoder har gjort det mulig å inkludere innbyggerne av Sylling i designprosessen, noe som kan påvirke tilhørighetsfølelsen til stedet.

Farner (2016, 15) sier at innbyggerne kan gjennom samarbeid fordype sin identifikasjon med stedet, nabolaget og samfunnet.

Konseptet kommer fra et ønske som kom frem under medvirkningen og bygger på historien til bygget. Interiøret henter inspirasjon fra amerikansk diner, men har som mål å skape rom for mennesker. Det vil være et sted som skaper rom for fellesskap og samspill.

Selv om dette prosjektet er kun en mulighetsstudie, har det vist stor potensiale. Innbyggerne har pratet sammen om prosjektet og flere har hatt stor interesse for å komme med innspill. Jeg vil tro at prosjektet hadde blitt vellykket om den ville være realisert i virkeligheten. Dette ville selvfølgelig innebære bedre planlegging og større markedsføring av prosjektet.

12.0 Litteraturliste

Asmervik, Sigmund. 2009. *Universell utforming. Byer, hus og transport for alle*. Tapir Akademisk Forlag.

Bjørneboe, Jens. 2000. *Byggforsk: 312.008 Stedsanalyse*. Lesedato: 08.03.2018

Coffin, Johnson Christie og Jenny Young. 2017. *Making places for people: 12 questions every designer should ask*. Routledge, Taylor & Francis Group.

Doga.no. *Hva slags by vil vi ha?* Lese dato: 4.05.2018

<https://doga.no/Aktiviteter/folketrakk/folketrakk/>

Eriksen, Arild og Joakim Skajaa (red.) 2016. *Levende lokaler: En kunnskapsrapport om hvordan bruk av tomme lokaler kan skape liv i sentrum*. Lesedato: 20.03.2018

<https://doga.no/globalassets/dokumenter/levende-lokaler.pdf>

Higgins, Ian. 2015. *Spatial strategies for interior design*. Laurance King Publishing LTD.

Hofmann, Susanne. 2014. *Architecture is participation: Die Baupiloten – methods and projects*. Jovis Verlag GmbH.

Jorbærentyret.no. *Om oss*. Lesedato: 21.04.2018

<http://www.jordbaarentyret.no/omoss.html>

Leydecker, Sylvia. 2013. *Designing interior architecture*. Birkhauser.

Miljøverndepartementet. 2005. *T-1449 Miljøvennlige og attraktive tettsteder*. Lesedato: 18.04.2018

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/md/rap/2005/0002/ddd/pdfv/t-1449.pdf>

Moxon, Siân. 2012. *Sustainability in interior design*. Laurance King Publishing Ltd.

Regjeringen. 2015. *Stedsutvikling: attraktive byer og tettsteder fremmer livskvalitet, bosetting og næringsutvikling*. Lesedato: 5.05.2018

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/by--og-stedsutvikling/stedsutvikling-2/id476451/>

Ssb. *Befolkning og areal tettsteder*. Lesedato: 18.04.2018

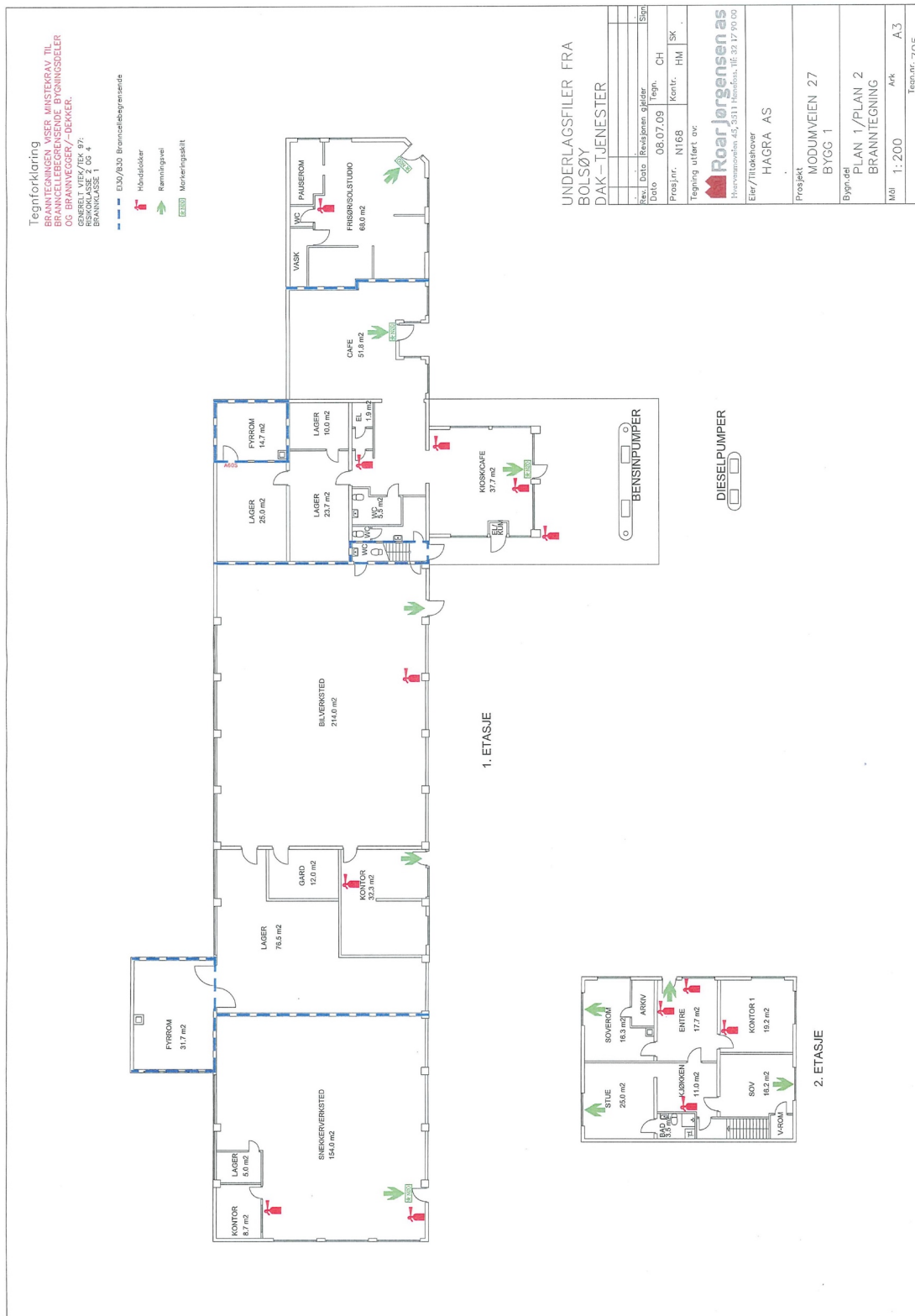
<https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/befsett/aar>

Williams, Jeremy. 2011. *The one room manifesto*. InPrint.

Vestby, Guri Mette. 2017. *"Levende lokaler" Midtveisevaluering av et pilotprosjekt for revitalisering av bysentrum*. NIBR rapport, 2017:6. Lesedato: 18.04.2018

Vedlegg

Vedlegg 1: Brannplan

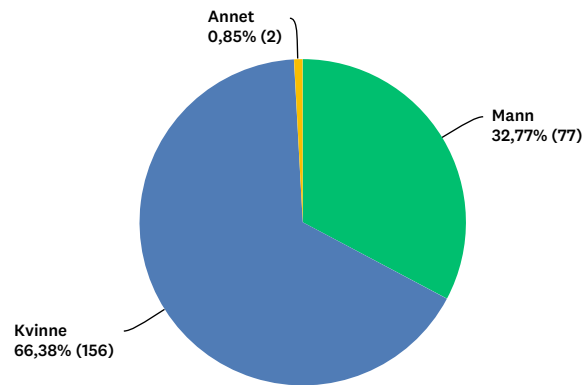
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q1 Kjønn

Besvart: 235 Hoppet over: 1

SVARVALG	SVAR	
Mann	32,77%	77
Kvinne	66,38%	156
Annet	0,85%	2
TOTALT		235

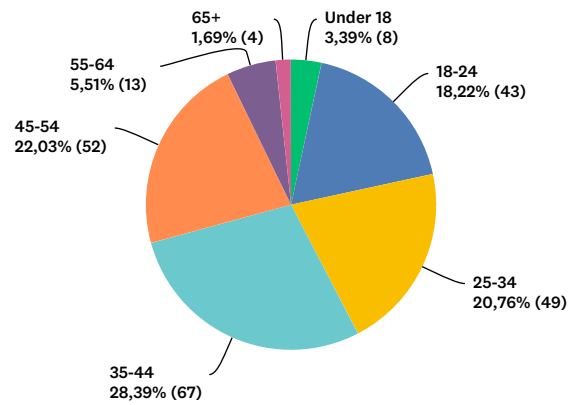
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q2 Alder

Besvart: 236 Hoppet over: 0

SVARVALG	SVAR	
Under 18	3,39%	8
18-24	18,22%	43
25-34	20,76%	49
35-44	28,39%	67
45-54	22,03%	52
55-64	5,51%	13
65+	1,69%	4
TOTALT		236

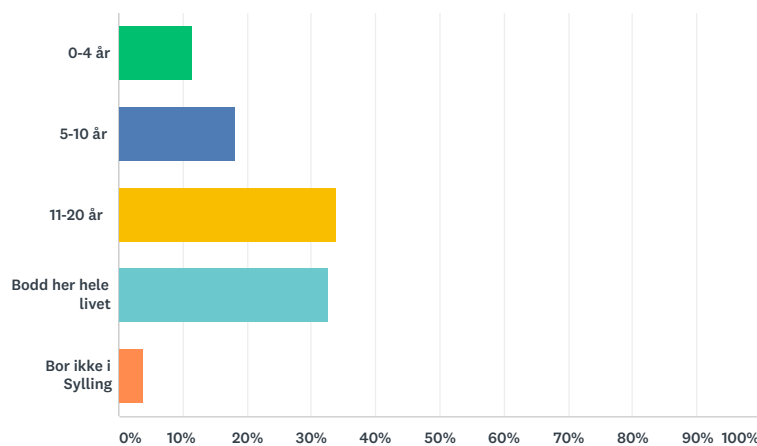
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q3 Hvor lenge har du bodd i Sylling området?

Besvart: 236 Hoppet over: 0

SVARVALG	SVAR	
0-4 år	11,44%	27
5-10 år	18,22%	43
11-20 år	33,90%	80
Bodd her hele livet	32,63%	77
Bor ikke i Sylling	3,81%	9
TOTALT		236

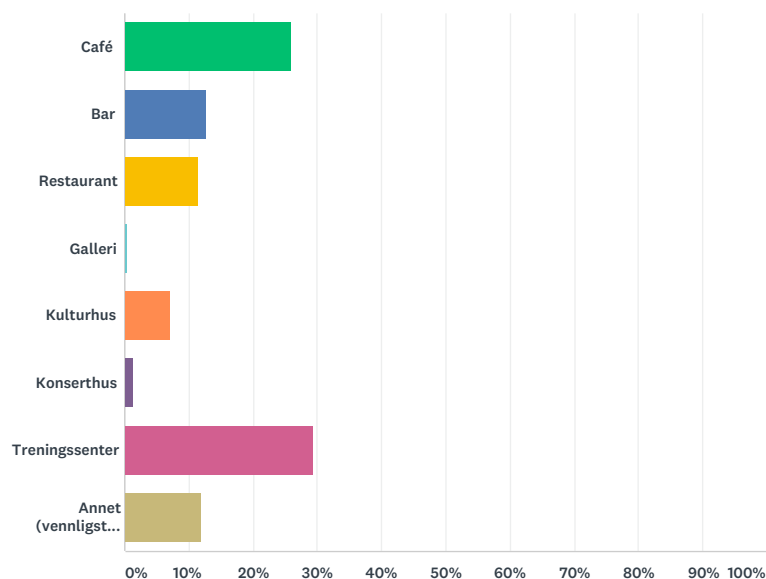
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q4 I løpet av de siste årene har Sylling Kroa hatt gjentatte forsøk på å skape et sted for lokalsamfunnet. I bacheloroppgaven min har jeg lyst å gjøre noe nytt med bygget og gi Dere mulighet til å være med på planleggingen. Hvilke endringer synes du ville vært mest attraktivt?

Besvart: 236 Hoppet over: 0

SVARVALG	SVAR	
Café	25,85%	61
Bar	12,71%	30
Restaurant	11,44%	27
Galleri	0,42%	1
Kulturhus	7,20%	17
Konserthus	1,27%	3
Treningssenter	29,24%	69
Annet (vennligst spesifiser)	11,86%	28
TOTALT		236

#	ANNET (VENNLIGST SPESIFISER)	DATO
1	kinarestaurant m takeaway	04.03.2018 15:59
2	Ungdomsklubb	27.02.2018 21:24

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
3	Må i tilfelle være annerledes enn det som har vært hittil.	25.02.2018 16:23
4	Både restaurant/cafe og bar.	25.02.2018 08:19
5	En blanding av serveringsted/pub med konsertmuligheter og uteplass med sol og utsikt	24.02.2018 23:08
6	Cafe med små gaver og diverse	24.02.2018 21:43
7	Med sjenkebevilgning	24.02.2018 15:49
8	Café og bar	24.02.2018 12:35
9	En kombinasjon av forskjellige funksjoner. Det er ikke nok kunder i Sylling til å fylle bare én funksjon.	24.02.2018 08:22
10	Ryddig ut	23.02.2018 23:18
11	pub med konserter	23.02.2018 22:57
12	Blanding av kafé og liten interiørbutikk med blomster og annet smått. Slikt som barneleker, puter, duker osv, men også mulighet for å bestille pizza og ta en kaffekopp.	23.02.2018 22:44
13	Cafe og bakeri	23.02.2018 22:41
14	Cafe / Bar	23.02.2018 21:53
15	Både treningssenter og café!	23.02.2018 21:04
16	kombi av bar, restaurant og konsetlokale!	23.02.2018 19:57
17	Cafe / ungdomsklubb	23.02.2018 19:39
18	Café på dagtid/kveld. Noen kvelder settes av til et sted hvor barn og ungdom kan møtes.	23.02.2018 18:46
19	Kombinert kulturhus med bar og kafé	23.02.2018 18:27
20	Cafe og ungdomscafe	23.02.2018 18:23
21	Pub med levende musikk f.eks en gang pr. mnd.	23.02.2018 17:29
22	Kulturhus/utsalg/galleri med servering	23.02.2018 17:20
23	Restaurant med pizza.	23.02.2018 16:46
24	Sportsbar, med storskjerm som viser tippeliga, hesteløp og Champions leag.hvor man kan få kjøpt hurtig mat som pizza, hamburger osv. Bør da også ha øl/vin rettigheter. Da treffer man flest av syllings befolkning.	23.02.2018 13:58
25	Tilholdssted for transpersoner	23.02.2018 13:27
26	Cafe med servering på kvelden i helgene	23.02.2018 12:15
27	Cafe/bar + treningssenter	23.02.2018 10:54
28	Café/restaurant med tilhørende galleri	23.02.2018 10:36

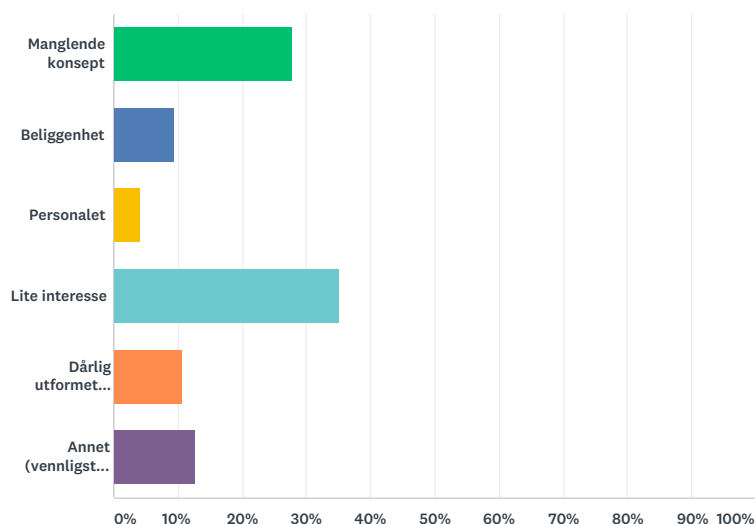
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q5 Det har vært mange forsøk på å ha en café i Sylling, men det har vært mislykket. Hva tror du var grunnen?

Besvart: 234 Hoppet over: 2

SVARVALG	SVAR	
Mangelde konsept	27,78%	65
Beliggenhet	9,40%	22
Personalet	4,27%	10
Lite interesse	35,04%	82
Dårlig utformet interiør/møbler	10,68%	25
Annet (vennligst spesifiser)	12,82%	30
TOTALT		234

#	ANNET (VENNLIGST SPESIFISER)	DATO
1	For få kunder til å ha åpent alle dagene	02.03.2018 16:53
2	For lavt innbyggertall og interesse	28.02.2018 20:58
3	for dyr leie	27.02.2018 21:24
4	Dyr husleie, for mange ansatte og da blir det dyrt!	25.02.2018 22:28
5	Befolkningsgrunnlaget	25.02.2018 17:23
6	Det hjelper ikke å klage over at det ikke finnes noe i Sylling, når man benytter seg av det når folk prøver å få til noe!	25.02.2018 12:37
7	Dårlig markedsføring	25.02.2018 08:19

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
8	Generelt lite innbydende og smakløs innredning. Gir ingenting til folket. Det må være noe som skaper interesse	24.02.2018 23:08
9	Høy husleie	24.02.2018 20:30
10	Dårlig mat	24.02.2018 15:49
11	Dårlig utformet og for lite kundegrunnlag.	24.02.2018 08:22
12	En kombinasjon av konsept personale og klientell	23.02.2018 23:52
13	Er ikke nok folk i Sylling	23.02.2018 21:53
14	Så vidt jeg har forstått har eieren holdt leien veldig høyt.	23.02.2018 21:16
15	Lite erfaring for noen,	23.02.2018 21:16
16	Syllingfolk vil ha et sted, men alt for dårlig til å bruke det.	23.02.2018 21:13
17	Dyr leie	23.02.2018 21:12
18	Åpningstid er for tidlig på dagen.	23.02.2018 19:27
19	For lite kundegrunnlag	23.02.2018 19:08
20	Maten har telt og slett vært for dårlig. Det er billig kjøpepizza og usunn mat tvers igjennom, kun produkter basert på dårlige kjøttprodukter. Je skulle ønske man kunne kjøpe noe vettugt der å putte i munnen. Hva med en bønnemat? Couscous salat osv, litt moderne mat. Mulig det ikke treffer Syllingfolket, men det treffer meg ;-).	23.02.2018 18:59
21	Visste ikke at det hadde vært, dårlig reklame?	23.02.2018 18:57
22	Folk i sylling vil helle drikke en drittkaffe for 10kr enn å betale 40 for en god kopp med kaffe	23.02.2018 18:34
23	Lite interesse fra innbyggerne. De som er der er ofte typ stamkunder. samt kun junkfood	23.02.2018 18:04
24	Lite interesse fra innbyggerne. De som er der er ofte typ stamkunder. samt kun junkfood	23.02.2018 18:03
25	Lite attraktivt for den "vanlige mann i gata" Det må skje noe + noe sunnere mat.	23.02.2018 17:29
26	Litt av alle punkter	23.02.2018 17:09
27	Ustabile åpningstider og parkerings plass.	23.02.2018 15:25
28	Det har alltid vært så stusselig på kroa. Sånn halvhjerta med alt. Akkurat som om "litt får være bra nok". Litt pussa opp. Litt sånn midtpåtreteet-mat. Litt passe stusselig..... Har prøvd mange ganger å bruke stedet, men det føles så innmari lite delikat ut, og da mister man lysta på å komme tilbake.	23.02.2018 15:21
29	Markedet har endret behov, og folk har for mange ganger hatt opplevelser som gjør at de lager mat selv.	23.02.2018 15:08
30	Både beliggenhet/lokalet og de som driver	23.02.2018 12:00

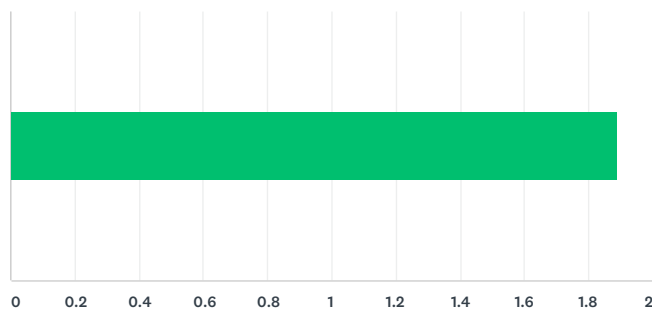
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q6 I hvilken grad synes du Sylling sentrum fremstår som attraktivt i dag?

Besvart: 235 Hoppet over: 1

SVARVALG	GJENNOMSNTTLIG ANTALL	TOTALT ANTALL	SVAR
	2	443	235
Totalt antall respondenter: 235			

#		DATO
1	0	04.03.2018 15:59
2	2	02.03.2018 16:53
3	2	28.02.2018 20:58
4	2	27.02.2018 22:58
5	1	27.02.2018 21:45
6	4	27.02.2018 21:24
7	4	27.02.2018 13:22
8	3	27.02.2018 03:18
9	2	26.02.2018 22:18
10	3	26.02.2018 11:30
11	0	26.02.2018 03:48
12	1	25.02.2018 22:28
13	3	25.02.2018 22:01
14	0	25.02.2018 18:54
15	1	25.02.2018 17:32
16	1	25.02.2018 17:23
17	0	25.02.2018 16:23
18	3	25.02.2018 15:54
19	2	25.02.2018 14:19
20	1	25.02.2018 12:57
21	0	25.02.2018 12:47
22	3	25.02.2018 12:37

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
23	0	25.02.2018 12:37
24	3	25.02.2018 11:03
25	4	25.02.2018 09:34
26	2	25.02.2018 08:19
27	3	25.02.2018 01:12
28	1	24.02.2018 23:46
29	0	24.02.2018 23:40
30	1	24.02.2018 23:13
31	2	24.02.2018 23:08
32	1	24.02.2018 22:50
33	3	24.02.2018 21:51
34	3	24.02.2018 21:43
35	3	24.02.2018 20:30
36	0	24.02.2018 19:35
37	2	24.02.2018 19:21
38	3	24.02.2018 18:55
39	1	24.02.2018 18:37
40	3	24.02.2018 16:14
41	2	24.02.2018 15:49
42	0	24.02.2018 15:37
43	3	24.02.2018 14:10
44	1	24.02.2018 14:00
45	1	24.02.2018 14:00
46	2	24.02.2018 12:58
47	3	24.02.2018 12:35
48	3	24.02.2018 12:00
49	0	24.02.2018 11:28
50	1	24.02.2018 11:21
51	3	24.02.2018 10:36
52	3	24.02.2018 10:16
53	1	24.02.2018 09:58
54	2	24.02.2018 09:56
55	3	24.02.2018 08:37
56	4	24.02.2018 08:32
57	2	24.02.2018 08:31
58	0	24.02.2018 08:22
59	1	24.02.2018 08:21
60	2	24.02.2018 07:31
61	1	24.02.2018 06:01
62	1	24.02.2018 01:36
63	3	24.02.2018 01:03

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
64	2	24.02.2018 01:00
65	2	24.02.2018 00:57
66	2	24.02.2018 00:38
67	1	24.02.2018 00:35
68	3	23.02.2018 23:58
69	2	23.02.2018 23:52
70	0	23.02.2018 23:40
71	2	23.02.2018 23:34
72	2	23.02.2018 23:26
73	0	23.02.2018 23:22
74	3	23.02.2018 23:18
75	2	23.02.2018 23:08
76	1	23.02.2018 23:02
77	2	23.02.2018 23:01
78	2	23.02.2018 22:57
79	2	23.02.2018 22:50
80	1	23.02.2018 22:44
81	0	23.02.2018 22:43
82	0	23.02.2018 22:42
83	1	23.02.2018 22:41
84	3	23.02.2018 22:38
85	3	23.02.2018 22:37
86	2	23.02.2018 22:25
87	2	23.02.2018 22:21
88	3	23.02.2018 22:09
89	3	23.02.2018 22:07
90	3	23.02.2018 21:58
91	4	23.02.2018 21:55
92	3	23.02.2018 21:53
93	2	23.02.2018 21:36
94	1	23.02.2018 21:21
95	2	23.02.2018 21:17
96	2	23.02.2018 21:16
97	1	23.02.2018 21:16
98	3	23.02.2018 21:15
99	1	23.02.2018 21:14
100	1	23.02.2018 21:13
101	3	23.02.2018 21:12
102	2	23.02.2018 21:11
103	1	23.02.2018 21:08
104	3	23.02.2018 21:04

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
105	2	23.02.2018 20:50
106	4	23.02.2018 20:49
107	2	23.02.2018 20:42
108	0	23.02.2018 20:33
109	1	23.02.2018 20:21
110	3	23.02.2018 20:18
111	3	23.02.2018 20:14
112	1	23.02.2018 20:10
113	2	23.02.2018 20:09
114	2	23.02.2018 20:04
115	3	23.02.2018 19:57
116	1	23.02.2018 19:41
117	3	23.02.2018 19:40
118	1	23.02.2018 19:39
119	0	23.02.2018 19:36
120	1	23.02.2018 19:33
121	1	23.02.2018 19:27
122	1	23.02.2018 19:27
123	1	23.02.2018 19:26
124	3	23.02.2018 19:26
125	2	23.02.2018 19:22
126	0	23.02.2018 19:08
127	2	23.02.2018 19:01
128	2	23.02.2018 18:57
129	1	23.02.2018 18:55
130	2	23.02.2018 18:54
131	1	23.02.2018 18:52
132	0	23.02.2018 18:52
133	2	23.02.2018 18:49
134	0	23.02.2018 18:48
135	1	23.02.2018 18:47
136	3	23.02.2018 18:46
137	2	23.02.2018 18:44
138	2	23.02.2018 18:34
139	1	23.02.2018 18:34
140	1	23.02.2018 18:27
141	3	23.02.2018 18:24
142	0	23.02.2018 18:23
143	1	23.02.2018 18:23
144	1	23.02.2018 18:23
145	1	23.02.2018 18:18

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
146	3	23.02.2018 18:15
147	0	23.02.2018 18:13
148	3	23.02.2018 18:11
149	2	23.02.2018 18:05
150	1	23.02.2018 18:05
151	3	23.02.2018 18:04
152	3	23.02.2018 18:03
153	2	23.02.2018 18:00
154	2	23.02.2018 17:59
155	0	23.02.2018 17:50
156	1	23.02.2018 17:46
157	1	23.02.2018 17:43
158	2	23.02.2018 17:37
159	1	23.02.2018 17:29
160	3	23.02.2018 17:21
161	4	23.02.2018 17:20
162	1	23.02.2018 17:15
163	1	23.02.2018 17:13
164	1	23.02.2018 17:10
165	2	23.02.2018 17:09
166	3	23.02.2018 17:01
167	1	23.02.2018 16:55
168	2	23.02.2018 16:46
169	3	23.02.2018 16:41
170	5	23.02.2018 16:36
171	4	23.02.2018 16:35
172	2	23.02.2018 16:31
173	1	23.02.2018 16:30
174	5	23.02.2018 16:29
175	4	23.02.2018 16:24
176	3	23.02.2018 16:14
177	3	23.02.2018 16:13
178	1	23.02.2018 16:10
179	0	23.02.2018 16:10
180	2	23.02.2018 15:58
181	3	23.02.2018 15:55
182	3	23.02.2018 15:53
183	2	23.02.2018 15:52
184	0	23.02.2018 15:45
185	4	23.02.2018 15:41
186	5	23.02.2018 15:34

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
187	2	23.02.2018 15:25
188	2	23.02.2018 15:23
189	1	23.02.2018 15:21
190	0	23.02.2018 15:16
191	0	23.02.2018 15:08
192	3	23.02.2018 14:36
193	3	23.02.2018 14:20
194	1	23.02.2018 14:13
195	3	23.02.2018 14:09
196	2	23.02.2018 14:07
197	2	23.02.2018 14:01
198	1	23.02.2018 13:59
199	3	23.02.2018 13:58
200	4	23.02.2018 13:39
201	2	23.02.2018 13:36
202	1	23.02.2018 13:28
203	1	23.02.2018 13:27
204	3	23.02.2018 13:26
205	2	23.02.2018 13:24
206	1	23.02.2018 13:24
207	2	23.02.2018 13:10
208	1	23.02.2018 13:06
209	2	23.02.2018 13:05
210	1	23.02.2018 13:05
211	1	23.02.2018 13:05
212	1	23.02.2018 13:02
213	2	23.02.2018 13:00
214	1	23.02.2018 12:58
215	5	23.02.2018 12:57
216	2	23.02.2018 12:46
217	1	23.02.2018 12:45
218	2	23.02.2018 12:30
219	1	23.02.2018 12:26
220	2	23.02.2018 12:15
221	3	23.02.2018 12:04
222	3	23.02.2018 12:01
223	2	23.02.2018 12:00
224	3	23.02.2018 11:58
225	4	23.02.2018 11:54
226	3	23.02.2018 11:50
227	3	23.02.2018 11:50

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
228	3	23.02.2018 11:48
229	3	23.02.2018 11:39
230	1	23.02.2018 11:36
231	0	23.02.2018 11:29
232	0	23.02.2018 10:54
233	2	23.02.2018 10:51
234	1	23.02.2018 10:38
235	3	23.02.2018 10:36

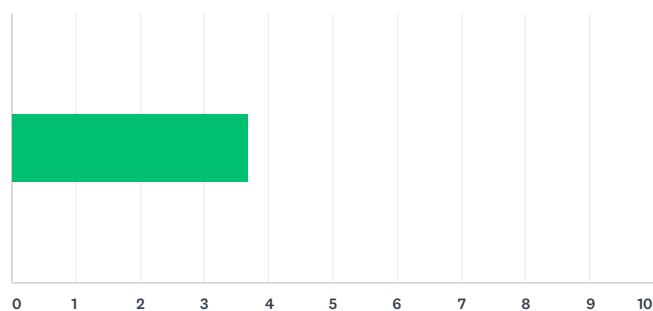
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q7 På en skala fra 1-5, hvor sterk eller svak tilhørighet/tilknytning føler du til Sylling?

Besvart: 232 Hoppet over: 4

SVARVALG	GJENNOMSnittlig ANTALL	TOTALT ANTALL	SVAR
		4	853
Totalt antall respondenter: 232			232

#		DATO
1	3	04.03.2018 15:59
2	5	02.03.2018 16:53
3	4	28.02.2018 20:58
4	5	27.02.2018 22:58
5	5	27.02.2018 21:45
6	5	27.02.2018 21:24
7	4	27.02.2018 13:22
8	3	27.02.2018 03:18
9	5	26.02.2018 22:18
10	5	26.02.2018 11:30
11	3	26.02.2018 03:48
12	5	25.02.2018 22:28
13	3	25.02.2018 22:01
14	3	25.02.2018 18:54
15	1	25.02.2018 17:32
16	4	25.02.2018 17:23
17	4	25.02.2018 16:23
18	5	25.02.2018 15:54
19	3	25.02.2018 14:19
20	5	25.02.2018 12:57
21	4	25.02.2018 12:47

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
22	4	25.02.2018 12:37
23	4	25.02.2018 12:37
24	5	25.02.2018 11:03
25	4	25.02.2018 09:34
26	3	25.02.2018 08:19
27	4	25.02.2018 01:12
28	3	24.02.2018 23:46
29	5	24.02.2018 23:13
30	5	24.02.2018 23:08
31	2	24.02.2018 22:50
32	4	24.02.2018 21:51
33	3	24.02.2018 21:43
34	4	24.02.2018 20:30
35	5	24.02.2018 19:35
36	3	24.02.2018 19:21
37	3	24.02.2018 18:55
38	5	24.02.2018 18:37
39	5	24.02.2018 16:14
40	5	24.02.2018 15:49
41	3	24.02.2018 15:37
42	5	24.02.2018 14:10
43	4	24.02.2018 14:00
44	2	24.02.2018 14:00
45	5	24.02.2018 12:58
46	5	24.02.2018 12:35
47	3	24.02.2018 12:00
48	3	24.02.2018 11:28
49	3	24.02.2018 11:21
50	3	24.02.2018 10:36
51	5	24.02.2018 10:16
52	3	24.02.2018 09:58
53	3	24.02.2018 09:56
54	2	24.02.2018 08:37
55	4	24.02.2018 08:32
56	4	24.02.2018 08:31
57	5	24.02.2018 08:22
58	3	24.02.2018 08:21
59	5	24.02.2018 07:31
60	3	24.02.2018 06:01
61	4	24.02.2018 01:36
62	4	24.02.2018 01:03

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
63	4	24.02.2018 01:00
64	3	24.02.2018 00:57
65	5	24.02.2018 00:38
66	3	24.02.2018 00:35
67	5	23.02.2018 23:58
68	5	23.02.2018 23:52
69	4	23.02.2018 23:40
70	4	23.02.2018 23:34
71	2	23.02.2018 23:26
72	0	23.02.2018 23:22
73	3	23.02.2018 23:18
74	4	23.02.2018 23:08
75	3	23.02.2018 23:02
76	5	23.02.2018 23:01
77	3	23.02.2018 22:57
78	4	23.02.2018 22:50
79	1	23.02.2018 22:44
80	0	23.02.2018 22:43
81	5	23.02.2018 22:41
82	5	23.02.2018 22:38
83	4	23.02.2018 22:37
84	4	23.02.2018 22:25
85	4	23.02.2018 22:21
86	3	23.02.2018 22:09
87	5	23.02.2018 22:07
88	3	23.02.2018 21:58
89	5	23.02.2018 21:55
90	4	23.02.2018 21:53
91	2	23.02.2018 21:36
92	2	23.02.2018 21:21
93	5	23.02.2018 21:17
94	3	23.02.2018 21:16
95	2	23.02.2018 21:16
96	5	23.02.2018 21:15
97	1	23.02.2018 21:14
98	5	23.02.2018 21:13
99	4	23.02.2018 21:12
100	4	23.02.2018 21:11
101	3	23.02.2018 21:08
102	3	23.02.2018 21:04
103	3	23.02.2018 20:50

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
104	5	23.02.2018 20:49
105	3	23.02.2018 20:42
106	0	23.02.2018 20:33
107	4	23.02.2018 20:21
108	5	23.02.2018 20:18
109	5	23.02.2018 20:14
110	3	23.02.2018 20:10
111	5	23.02.2018 20:09
112	3	23.02.2018 20:04
113	4	23.02.2018 19:57
114	3	23.02.2018 19:41
115	5	23.02.2018 19:40
116	3	23.02.2018 19:39
117	3	23.02.2018 19:36
118	5	23.02.2018 19:33
119	4	23.02.2018 19:27
120	3	23.02.2018 19:27
121	4	23.02.2018 19:26
122	5	23.02.2018 19:26
123	1	23.02.2018 19:22
124	3	23.02.2018 19:08
125	5	23.02.2018 19:01
126	4	23.02.2018 18:59
127	1	23.02.2018 18:57
128	3	23.02.2018 18:55
129	5	23.02.2018 18:54
130	0	23.02.2018 18:52
131	0	23.02.2018 18:52
132	2	23.02.2018 18:49
133	2	23.02.2018 18:48
134	1	23.02.2018 18:47
135	5	23.02.2018 18:46
136	5	23.02.2018 18:44
137	4	23.02.2018 18:34
138	4	23.02.2018 18:34
139	5	23.02.2018 18:27
140	4	23.02.2018 18:24
141	5	23.02.2018 18:23
142	3	23.02.2018 18:23
143	5	23.02.2018 18:23
144	1	23.02.2018 18:18

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
145	5	23.02.2018 18:15
146	4	23.02.2018 18:13
147	3	23.02.2018 18:11
148	5	23.02.2018 18:05
149	3	23.02.2018 18:05
150	5	23.02.2018 18:04
151	5	23.02.2018 18:03
152	2	23.02.2018 18:00
153	3	23.02.2018 17:59
154	3	23.02.2018 17:50
155	5	23.02.2018 17:46
156	1	23.02.2018 17:43
157	1	23.02.2018 17:37
158	5	23.02.2018 17:29
159	3	23.02.2018 17:21
160	4	23.02.2018 17:20
161	2	23.02.2018 17:15
162	5	23.02.2018 17:13
163	2	23.02.2018 17:10
164	3	23.02.2018 17:09
165	1	23.02.2018 17:01
166	5	23.02.2018 16:55
167	4	23.02.2018 16:46
168	2	23.02.2018 16:41
169	5	23.02.2018 16:36
170	3	23.02.2018 16:35
171	4	23.02.2018 16:31
172	5	23.02.2018 16:30
173	5	23.02.2018 16:29
174	4	23.02.2018 16:24
175	5	23.02.2018 16:14
176	3	23.02.2018 16:13
177	4	23.02.2018 16:10
178	5	23.02.2018 16:10
179	2	23.02.2018 15:58
180	2	23.02.2018 15:55
181	5	23.02.2018 15:53
182	5	23.02.2018 15:52
183	5	23.02.2018 15:45
184	4	23.02.2018 15:41
185	3	23.02.2018 15:34

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
186	5	23.02.2018 15:25
187	5	23.02.2018 15:23
188	5	23.02.2018 15:21
189	2	23.02.2018 15:16
190	4	23.02.2018 15:08
191	5	23.02.2018 14:36
192	5	23.02.2018 14:20
193	5	23.02.2018 14:13
194	0	23.02.2018 14:09
195	2	23.02.2018 14:07
196	1	23.02.2018 14:01
197	1	23.02.2018 13:59
198	3	23.02.2018 13:58
199	5	23.02.2018 13:39
200	5	23.02.2018 13:36
201	3	23.02.2018 13:28
202	5	23.02.2018 13:27
203	4	23.02.2018 13:26
204	4	23.02.2018 13:24
205	3	23.02.2018 13:24
206	5	23.02.2018 13:10
207	3	23.02.2018 13:06
208	3	23.02.2018 13:05
209	5	23.02.2018 13:05
210	5	23.02.2018 13:05
211	5	23.02.2018 13:02
212	4	23.02.2018 13:00
213	5	23.02.2018 12:58
214	5	23.02.2018 12:57
215	4	23.02.2018 12:46
216	4	23.02.2018 12:45
217	5	23.02.2018 12:30
218	4	23.02.2018 12:26
219	5	23.02.2018 12:15
220	2	23.02.2018 12:04
221	5	23.02.2018 12:01
222	4	23.02.2018 12:00
223	2	23.02.2018 11:58
224	2	23.02.2018 11:54
225	4	23.02.2018 11:50
226	3	23.02.2018 11:48

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
227	4	23.02.2018 11:39
228	5	23.02.2018 11:36
229	2	23.02.2018 10:54
230	5	23.02.2018 10:51
231	3	23.02.2018 10:38
232	5	23.02.2018 10:36

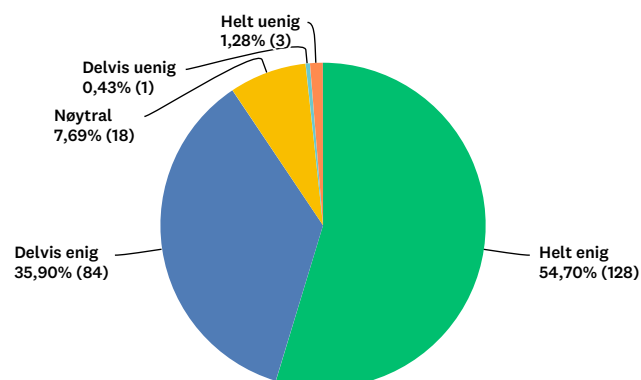
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q8 Hvor enig eller uenig er du med denne påstanden: "De fysiske omgivelsene og nabolaget rundt oss kan ha stor påvirkning på livskvaliteten til mennesker"?

Besvart: 234 Hoppet over: 2

SVARVALG	SVAR	
Helt enig	54,70%	128
Delvis enig	35,90%	84
Nøytral	7,69%	18
Delvis uenig	0,43%	1
Helt uenig	1,28%	3
Vet ikke / Har ingen mening	0,00%	0
TOTALT		234

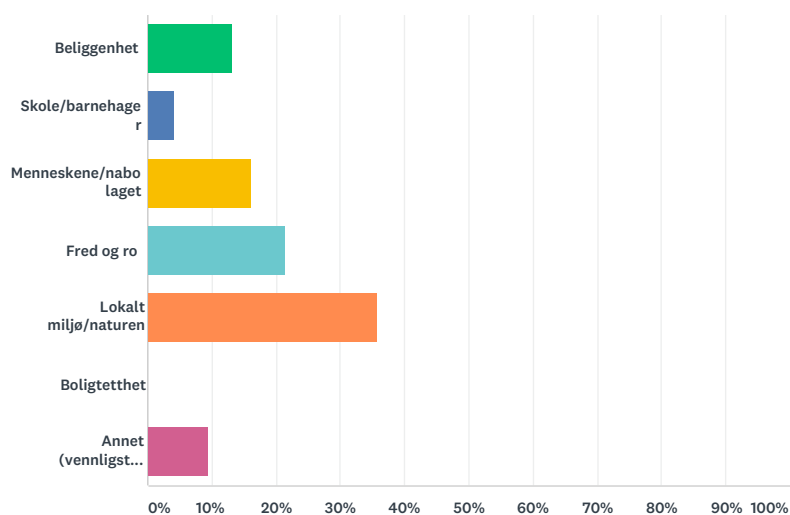
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

Q9 Hva gjør Sylling til et godt sted å bo i?

Besvart: 235 Hoppet over: 1

SVARVALG	SVAR	
Beliggenhet	13,19%	31
Skole/barnehager	4,26%	10
Menneskene/nabolaget	16,17%	38
Fred og ro	21,28%	50
Lokalt miljø/naturen	35,74%	84
Boligtetthet	0,00%	0
Annet (vennligst spesifiser)	9,36%	22
TOTALT		235

#	ANNET (VENNLIGST SPESIFISER)	DATO
1	ikke spesielt bra	04.03.2018 15:59
2	Ikke mulig velge et alternativ her. Alt egentlig	25.02.2018 16:23
3	Alle de øvrige og mer til	25.02.2018 08:19
4	alt du nevner over spiller en rolle. Det er ingen enkel ting som avgjør dette	24.02.2018 23:08
5	Alt over	24.02.2018 12:00
6	En kombinasjon av alle punkter	24.02.2018 08:22
7	Helheten av alt ovenfor	23.02.2018 23:52
8	Skole, fred og natur	23.02.2018 21:53
9	En fin sammensetning av alle alternativer over.	23.02.2018 21:13

Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?		SurveyMonkey
10	1, 2, 4 og friluftsliv	23.02.2018 19:08
11	Lave boligpriser	23.02.2018 18:55
12	Blanding av alt på listen	23.02.2018 18:46
13	All of the above9	23.02.2018 18:34
14	Flere av de over! :)	23.02.2018 18:13
15	Alle punkter over	23.02.2018 18:04
16	Alle punkter over	23.02.2018 18:03
17	Samholdet alle har til alle, altså at alle kjenner alle.	23.02.2018 17:46
18	Litt av alle	23.02.2018 17:09
19	Alle	23.02.2018 16:14
20	Alt man trenger på et lite koselig sted	23.02.2018 13:36
21	Alt. 2,3,4,5	23.02.2018 13:05
22	Kombinasjon av alt ovenfor	23.02.2018 13:00

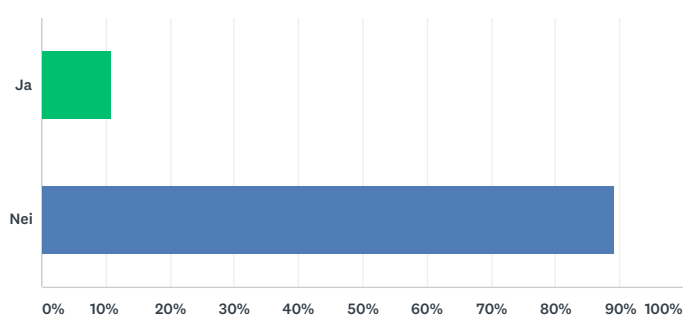
Vedlegg 2: Spørreundersøkelse

Sylling, hva nå?

SurveyMonkey

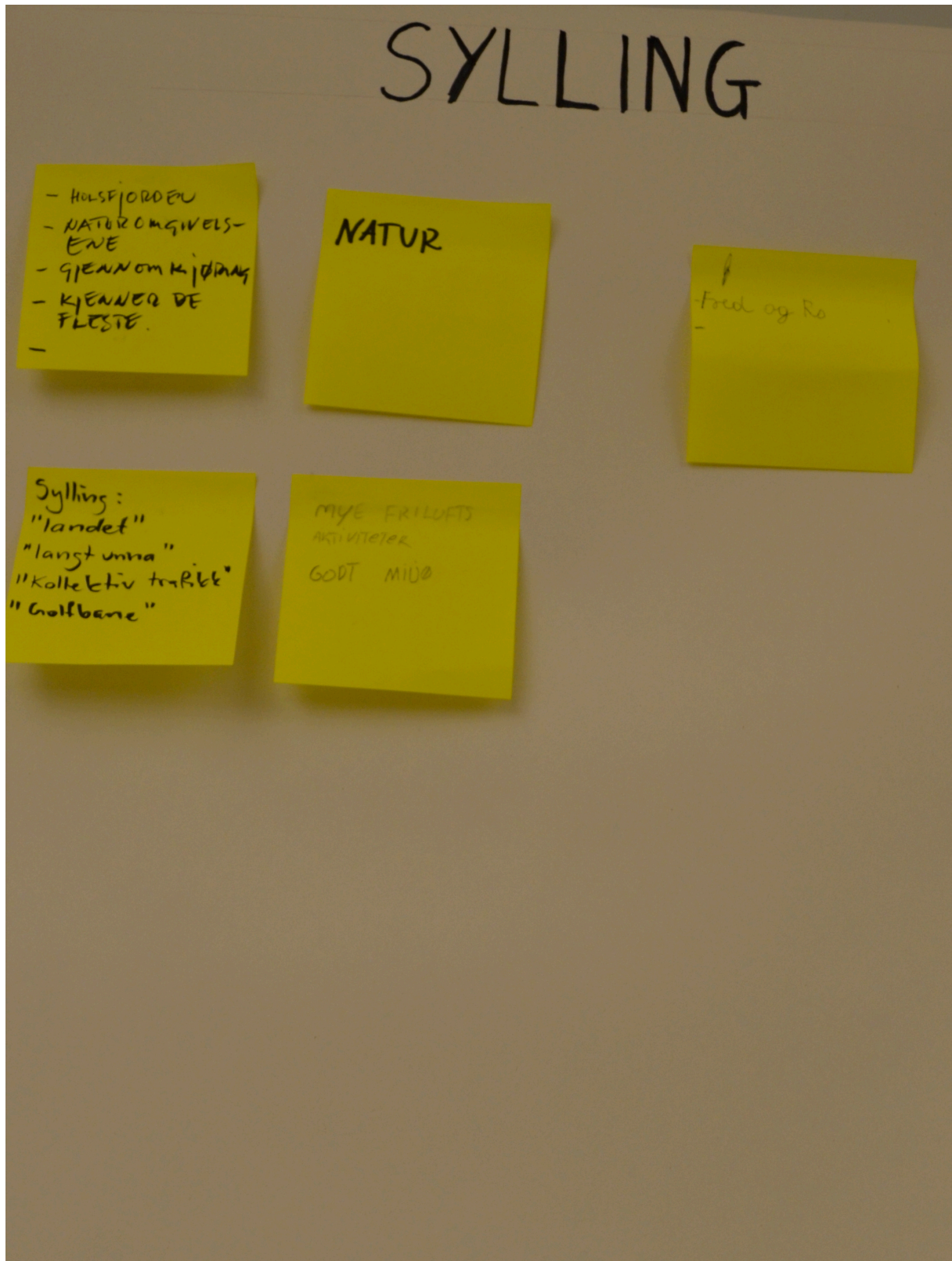
Q10 For å lykkes med mulighetsstudiet mitt trenger jeg hjelp fra beboere i Sylling. Store deler av prosjektet går ut på brukerinvolvering i designprosessen. For at dette skal fungere har jeg tenkt på å danne en prosjektgruppe på 6-8 personer, med 2 møter som foregår på Sylling skole spredt over en måned. Første møte vil finne sted den 21 mars, klokka 18 og det andre møtet den 10 april, klokka 18. Kunne du tenke deg å være med i en prosjektgruppe? Send meg gjerne mail på angelika.krawiec@hotmail.com eller ta kontakt på Facebook.

Besvart: 230 Hoppet over: 6

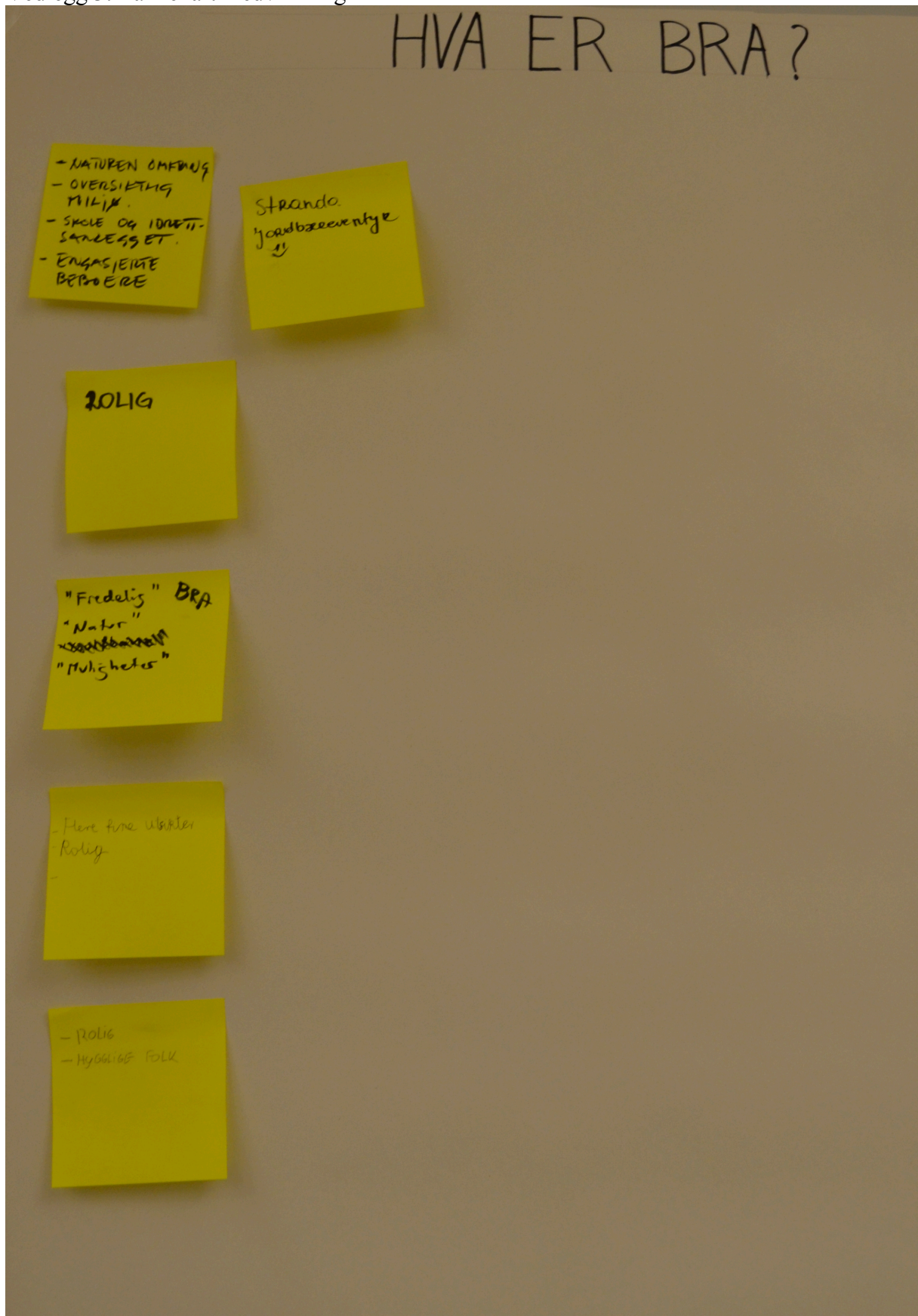

SVARVALG	SVAR	
Ja	10,87%	25
Nei	89,13%	205
TOTALT		230

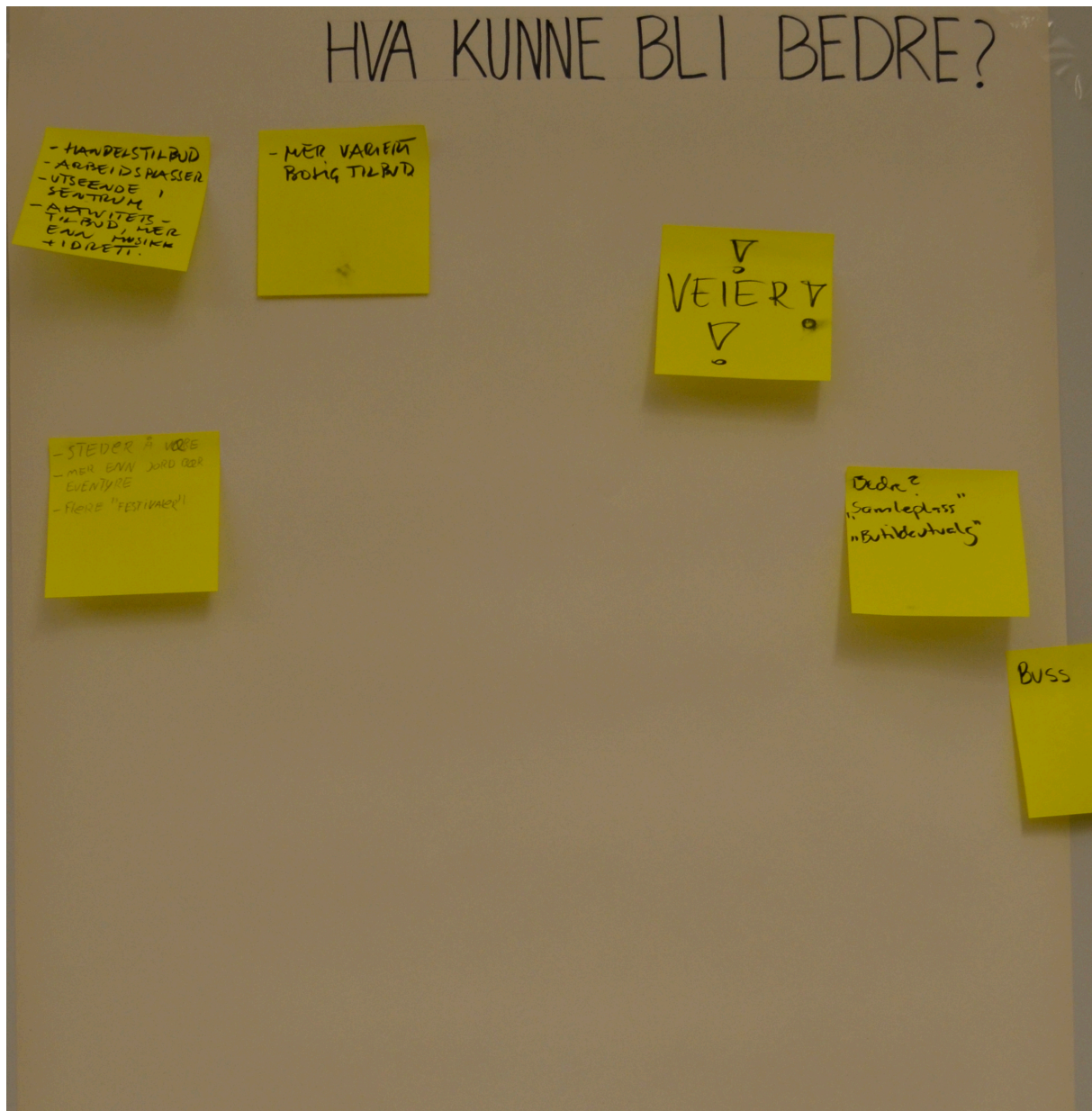
Vedlegg 3: Tankekart medvirkning

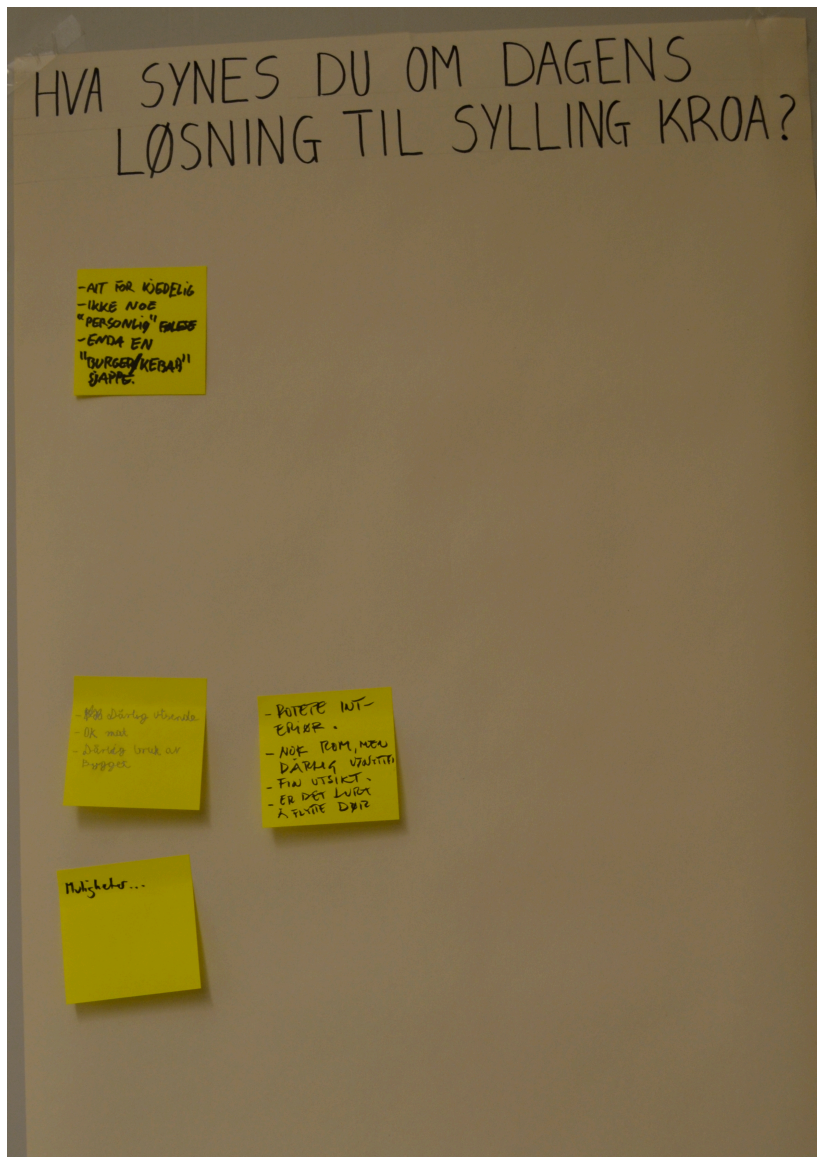
Vedlegg 3: Tankekart medvirkning

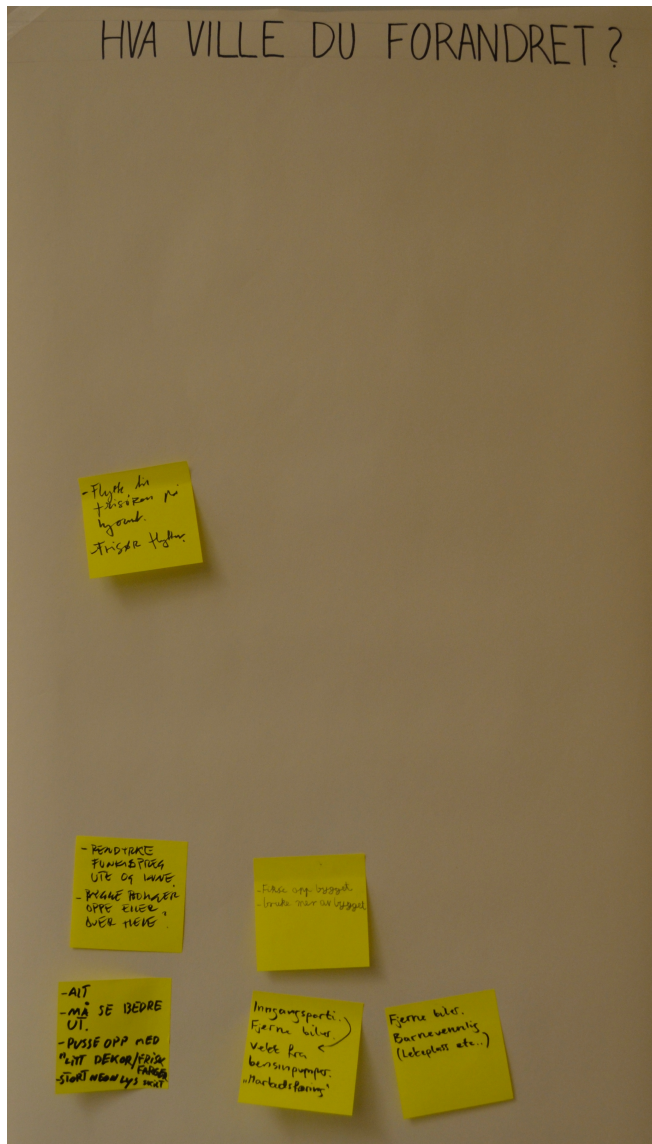
Vedlegg 3: Tankekart medvirkning

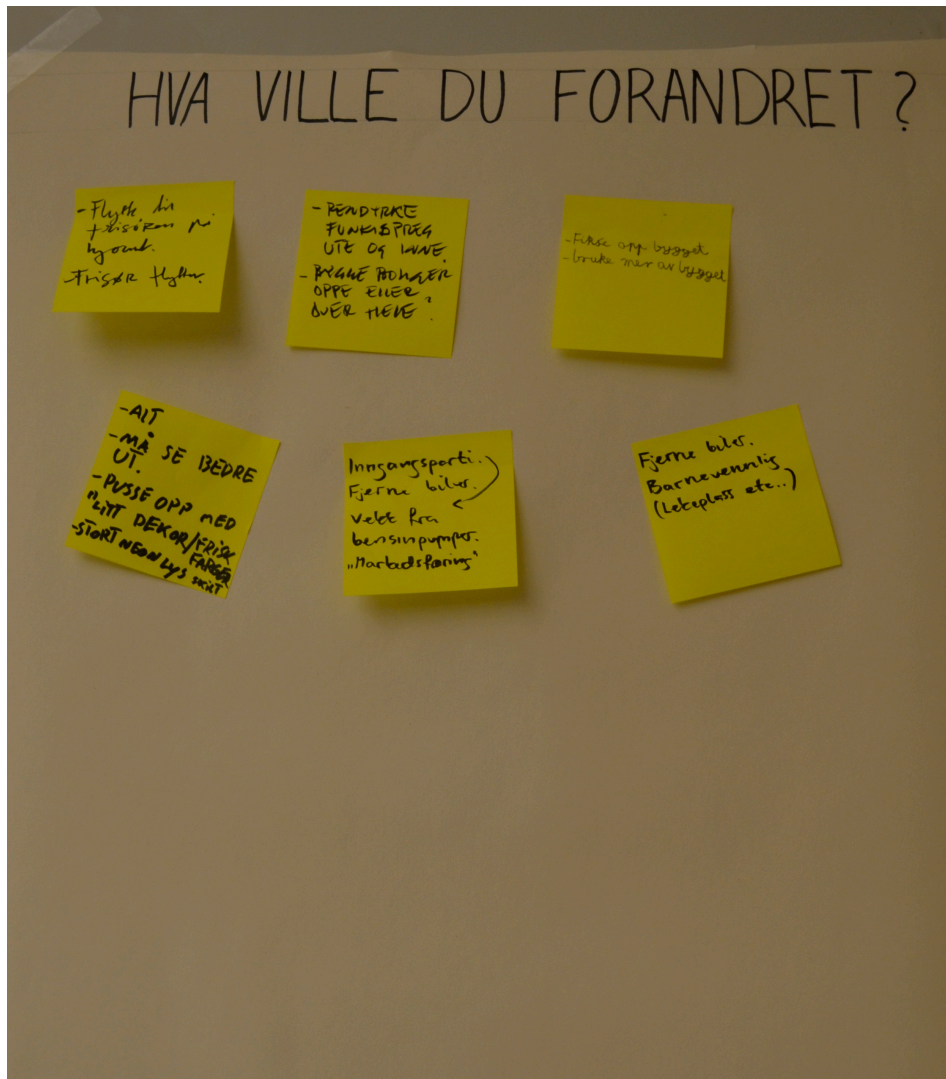
Vedlegg 3: Tankekart medvirkning

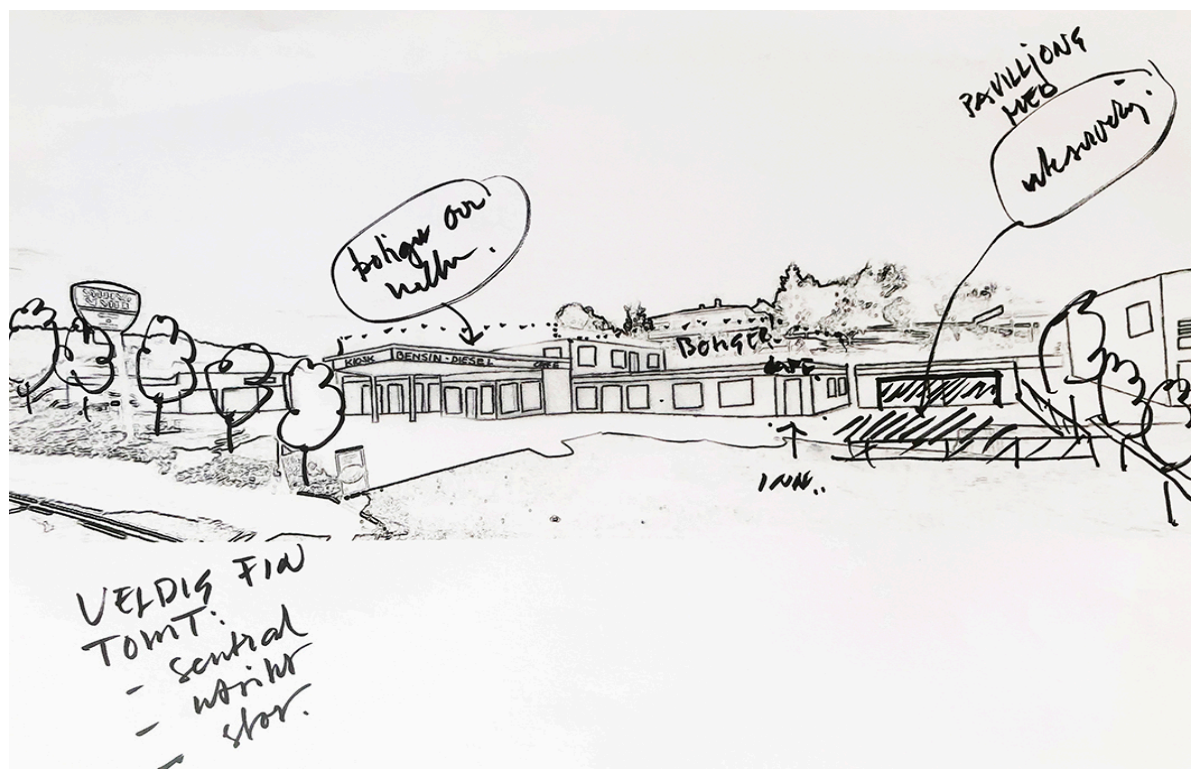
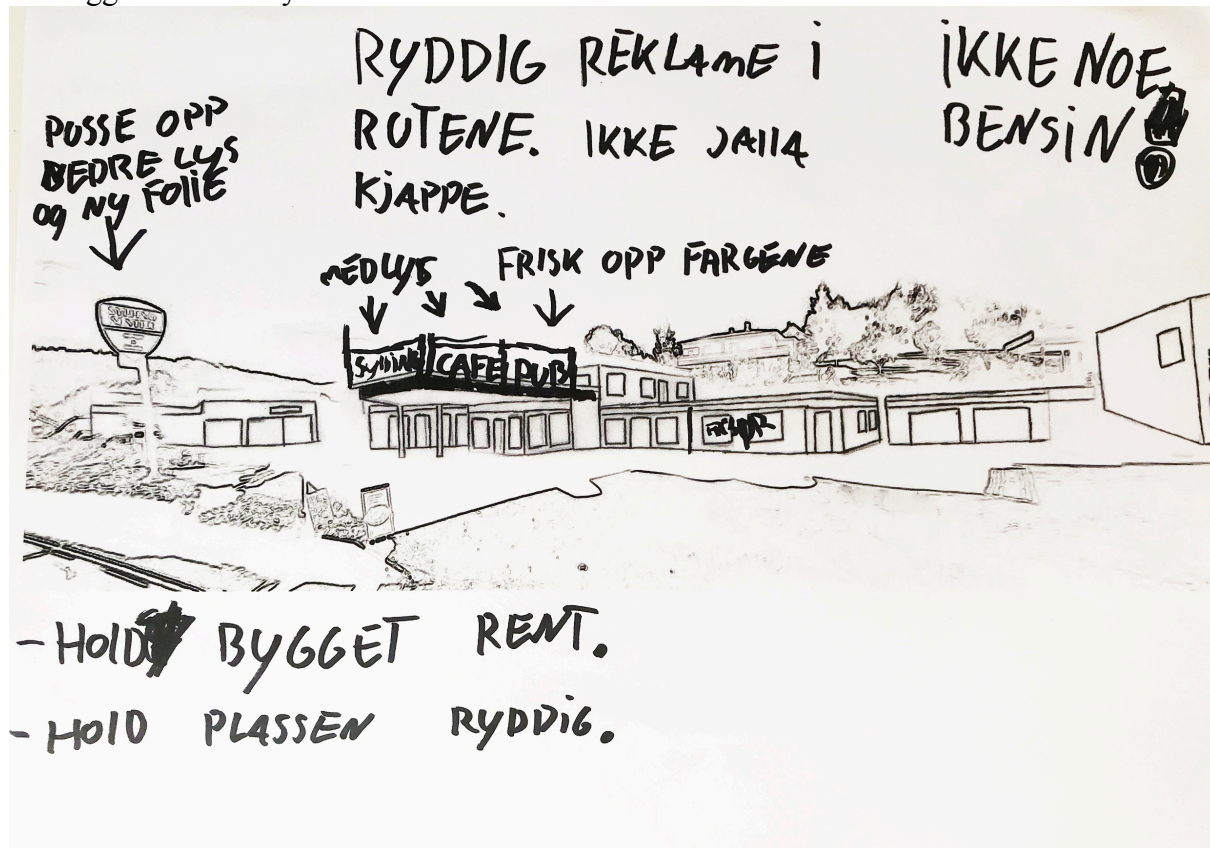
Vedlegg 3: Tankekart medvirkning

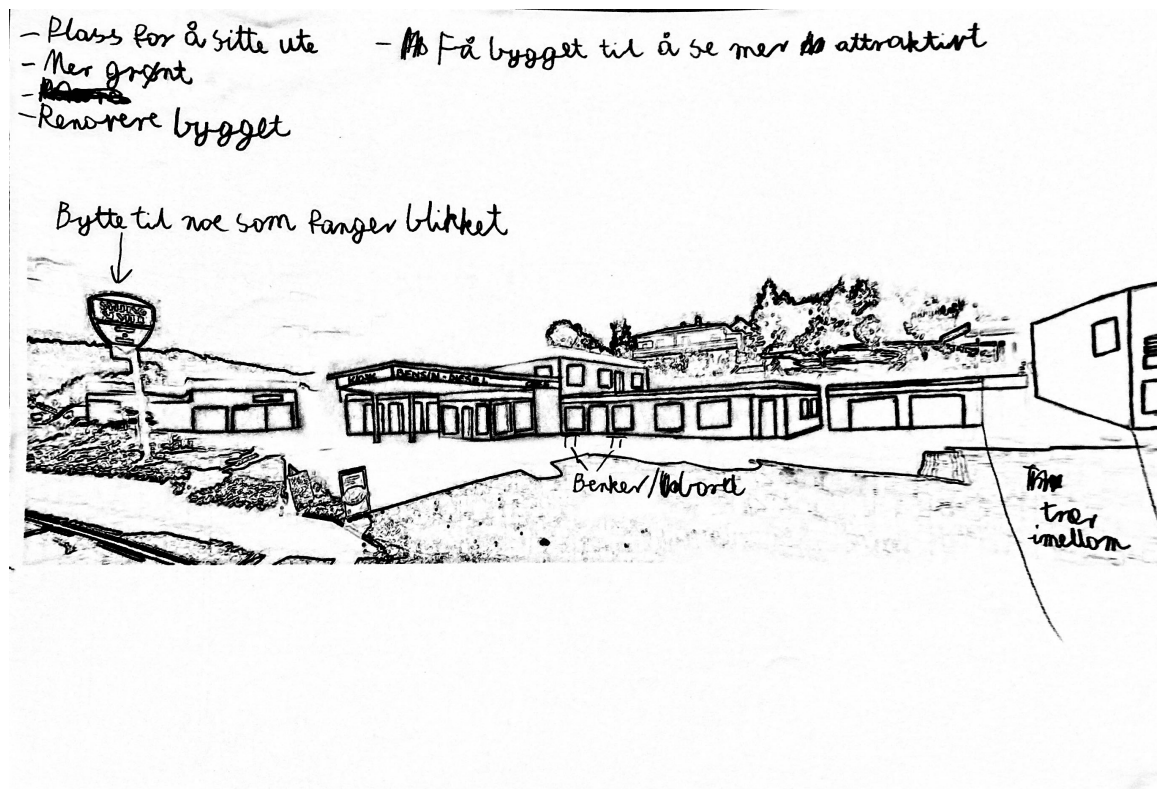
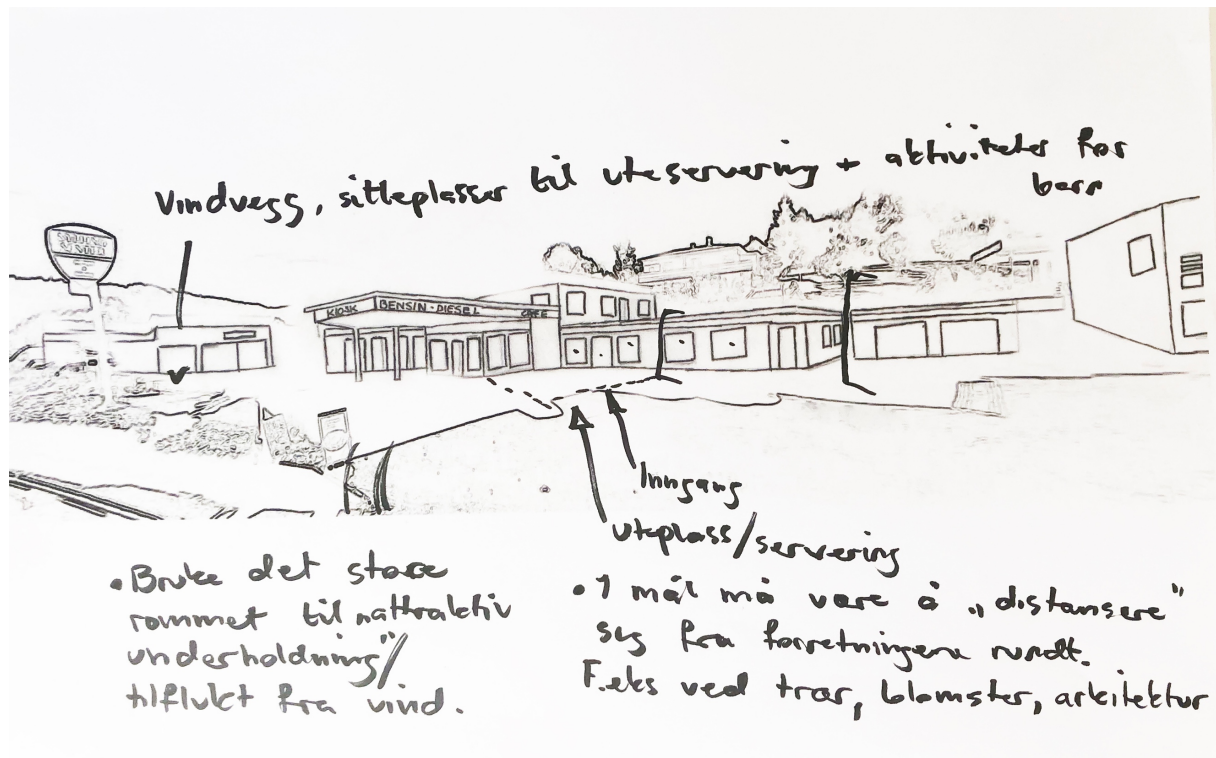
Vedlegg 3: Tankekart medvirkning

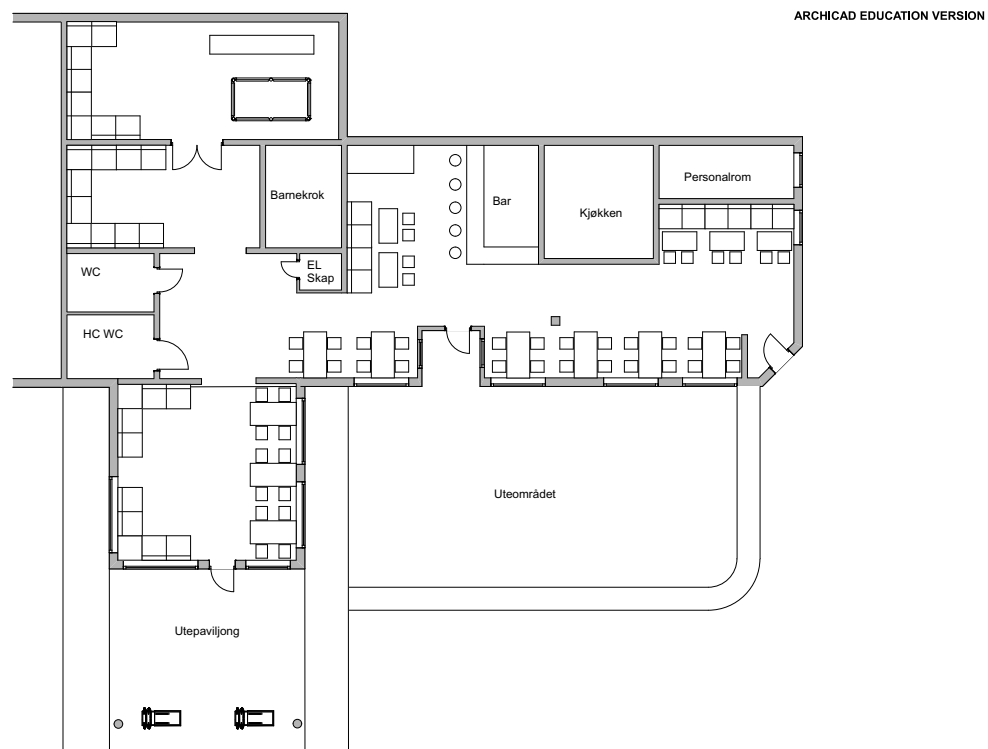
Vedlegg 4: Bildeanalyse

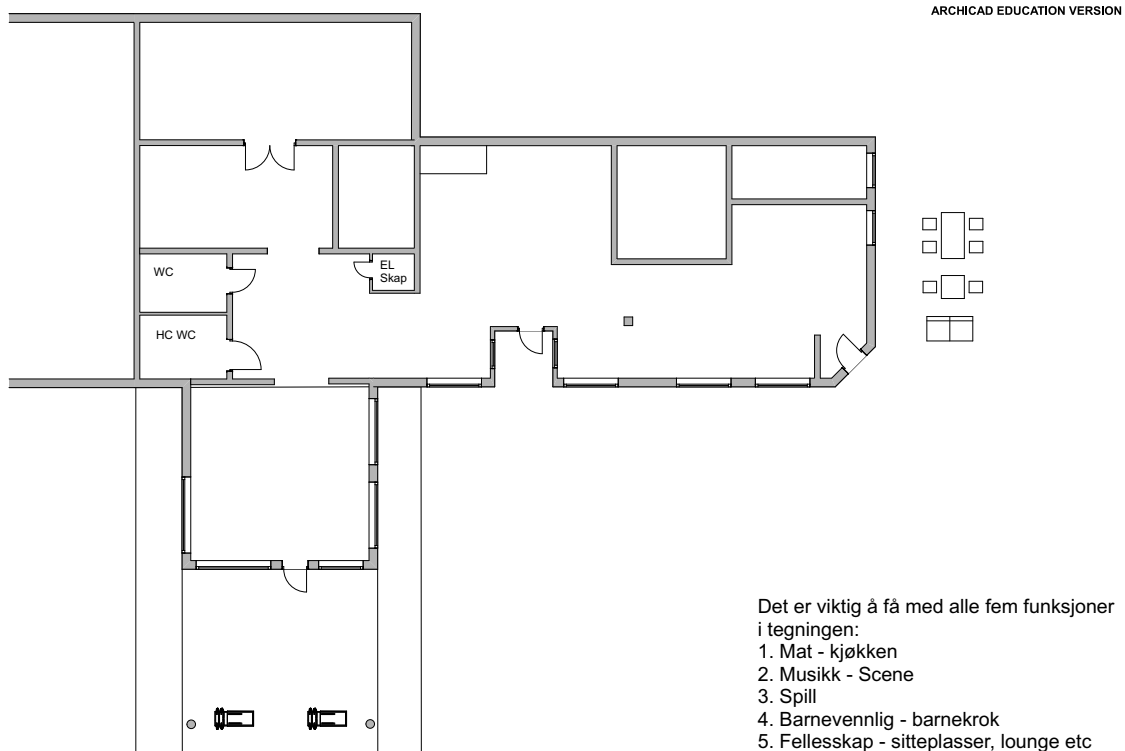
Vedlegg 4: Bildeanalyse

Vedlegg 5: Planløsning medvirkning

Vedlegg 6: Planløsning medvirkning

Vedlegg 7: Øvelseshefte

Konseptbilder:

Konseptbilder:

Vedlegg 7: Øvelseshefte

- + PLANTEN
- + FRUGT
- + BEHAGLIG SOFA
- + INNEBYGD SOFA
- + FINE BORD

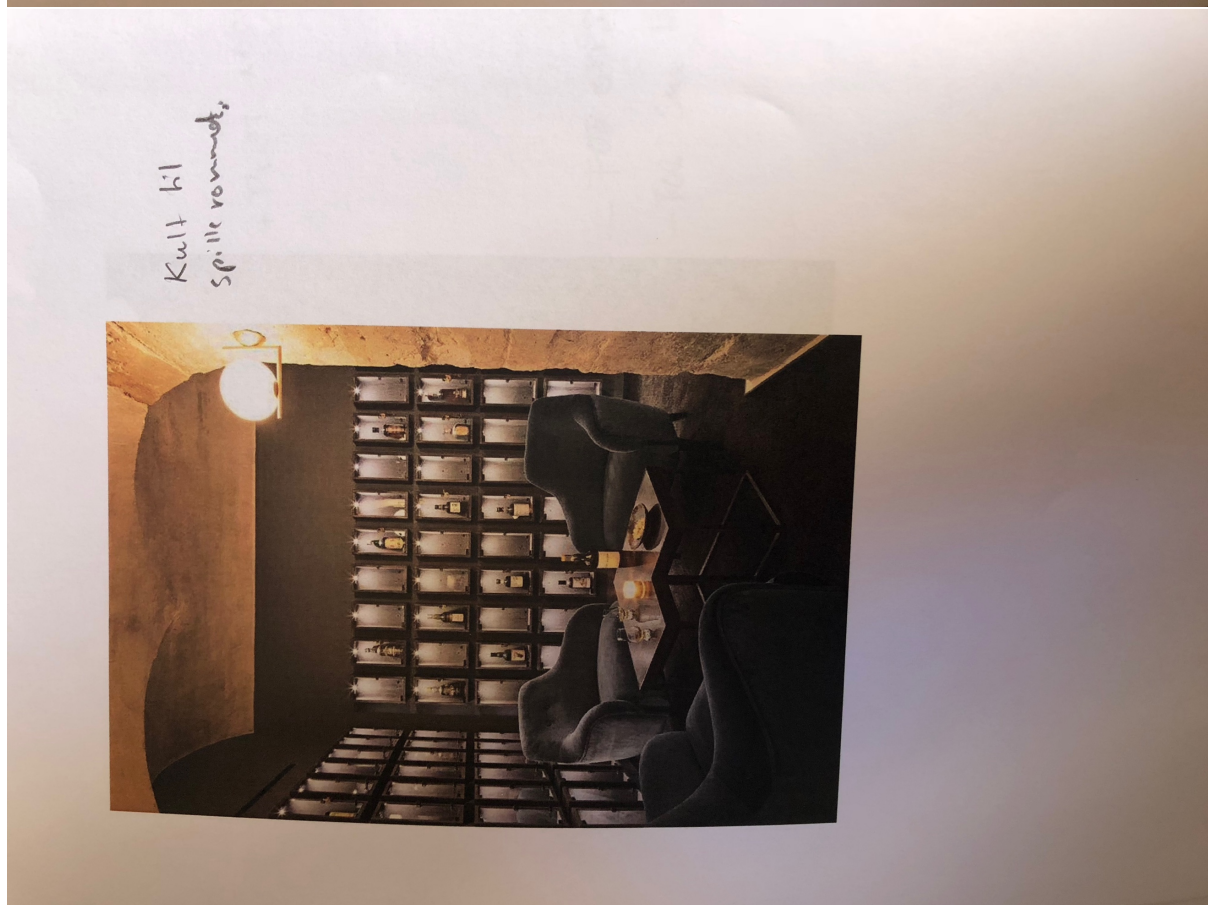
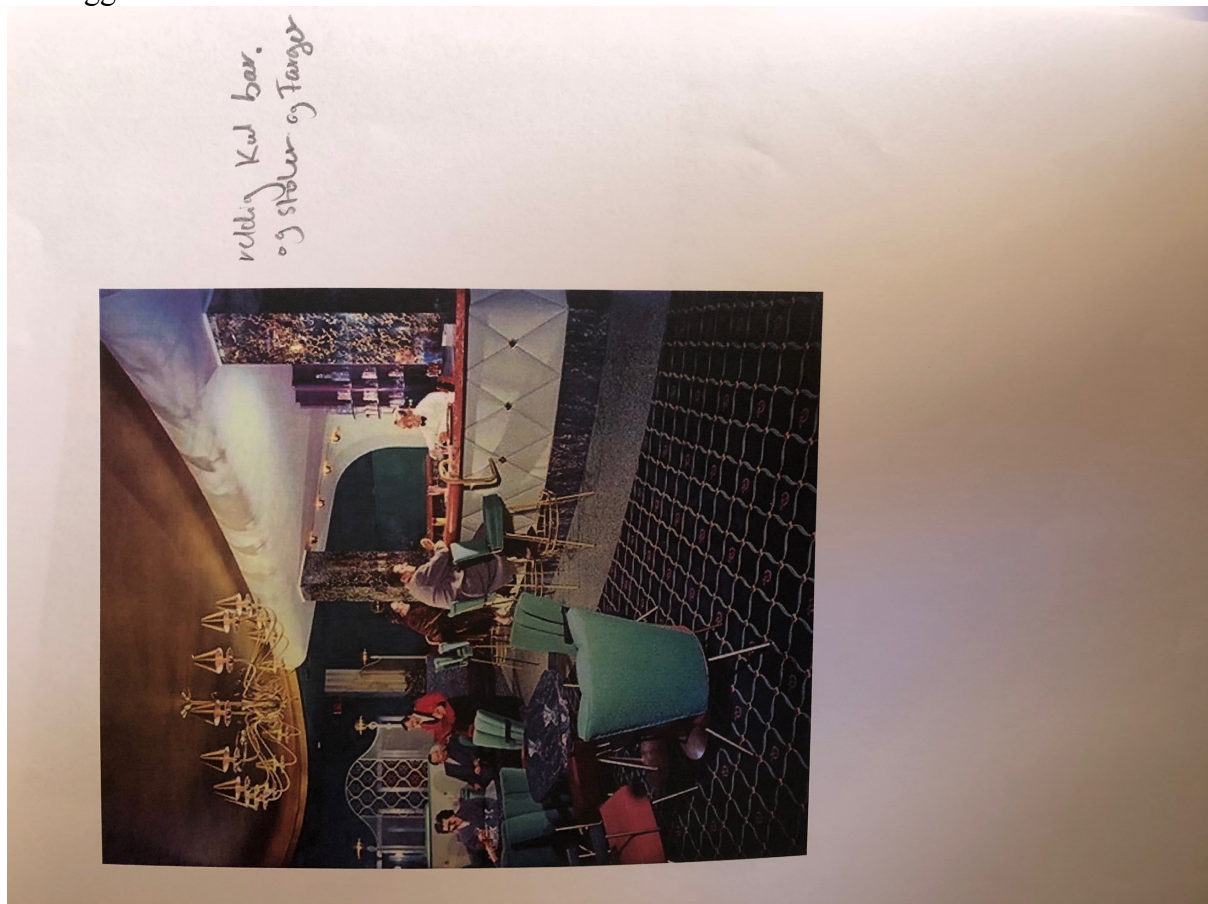

- BRÅ
- FIN SOFA TIL SOFA KROK
 - FINE ROLIGE FARGER

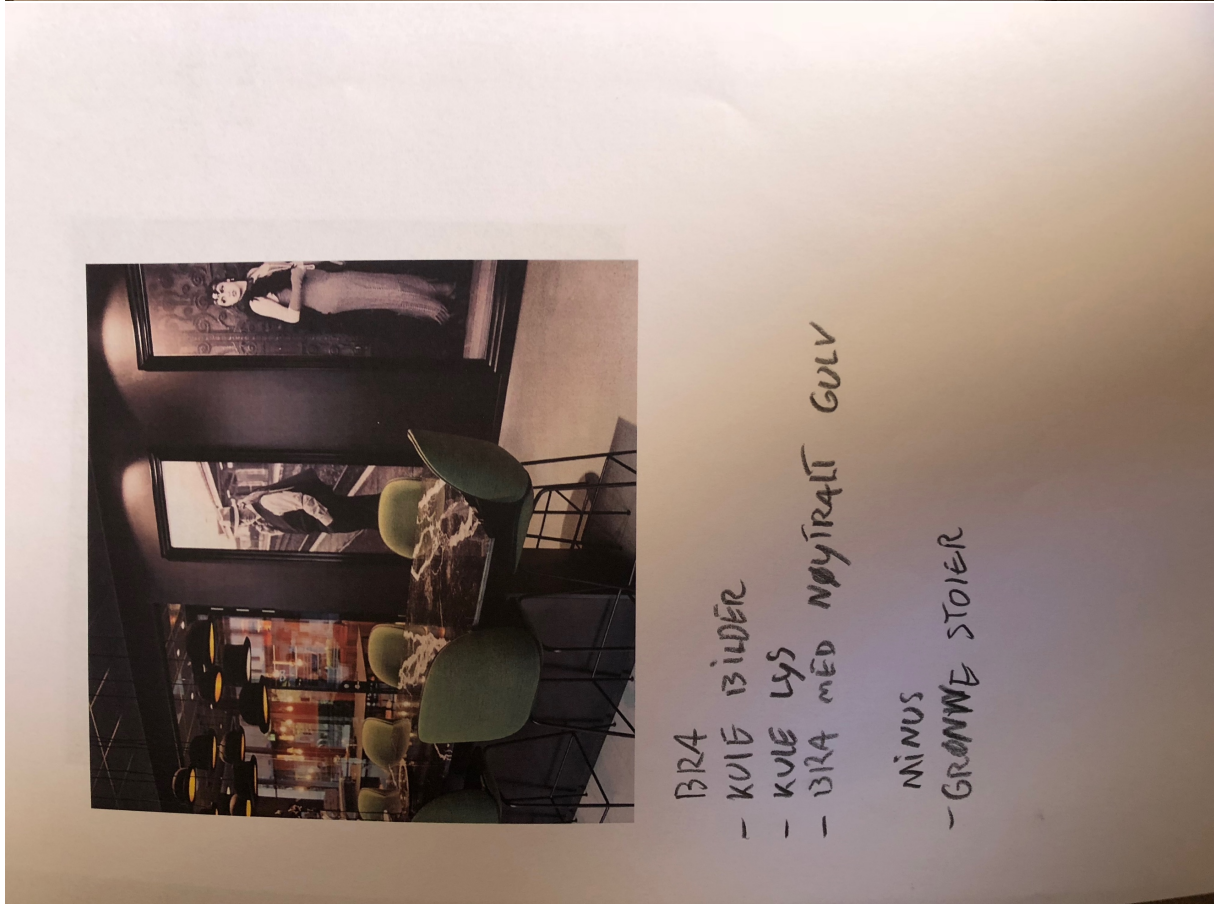
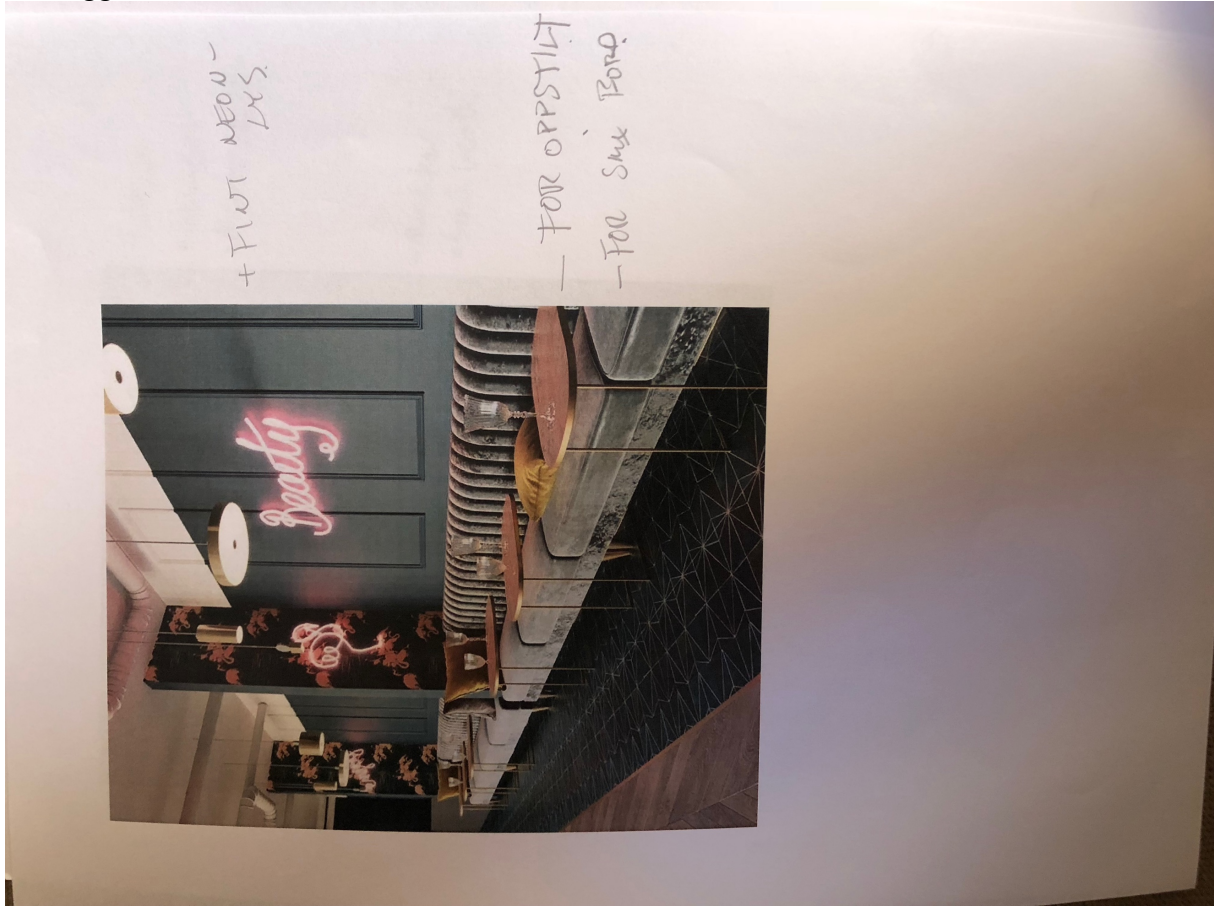
MINUS

- GUL STOL
- TRÉE DEIEN AV SAFAEN TAR FOR MYE PLASS

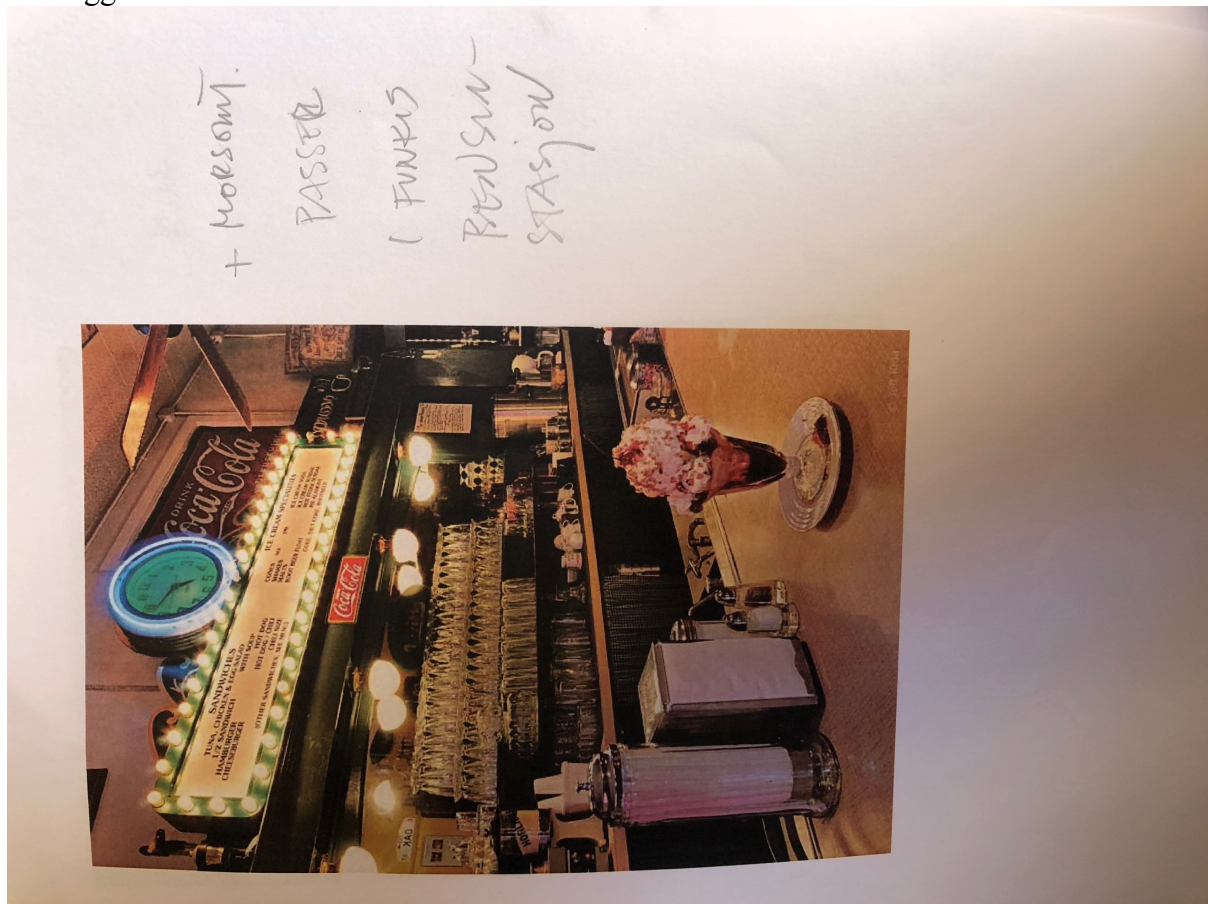
Vedlegg 7: Øvelseshefte

Vedlegg 7: Øvelseshefte

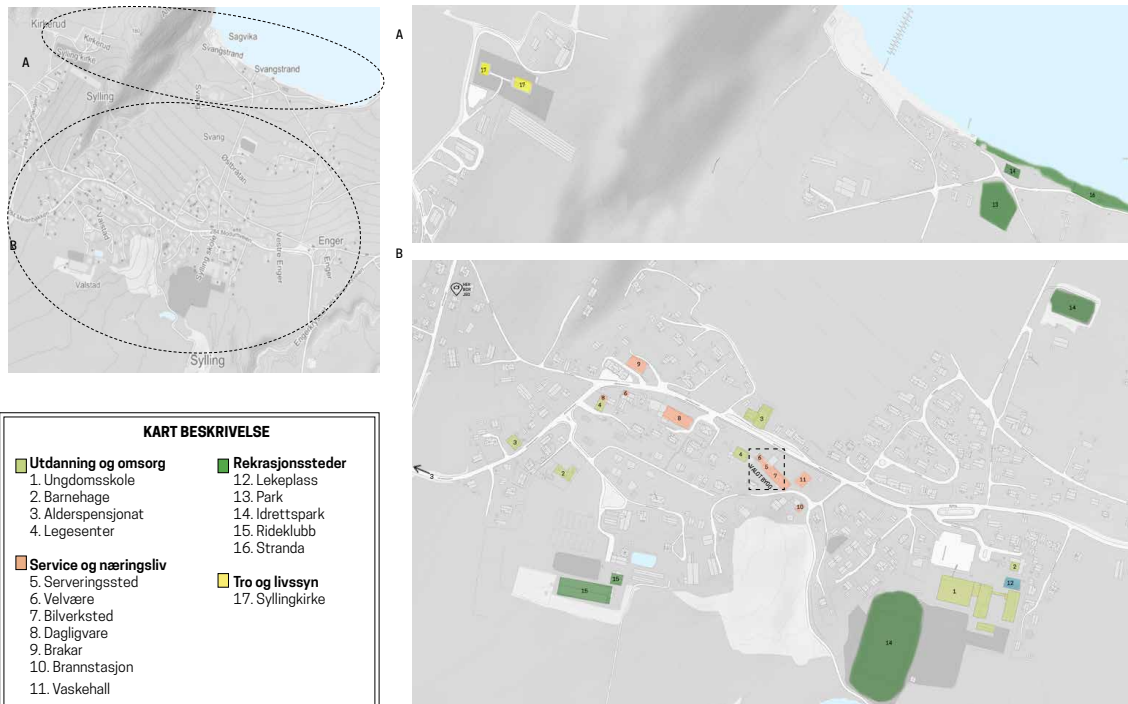

Vedlegg 7: Øvelseshefte

Vedlegg 8: Stedsanalyse

Stedsanalyse av Sylling

Vedlegg 9: Stedsbruk

Stedsbruk kart

Vedlegg 10: Omgivelseskart

Omgivelseskart

